

DARBININKAS

Vol. LXVII, Nr. 28
Liepos - July 16, 1982

Pentadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

30 centų

KAI PREZIDENTAS KELIAUJA

Net ir pats prezidentas būna labai nustebeš dėl daugybės įvairių pareigūnų, kurie turi jį lydėti jo kelionėse. Keliaujant į užsienį, tik pasirengimai dažnai trunka mėnesius. Ir dabar, vos tik grįžus jam iš atostogų Barbados saloj, jo štabo viršininko pavaduotojas išvyko į Europą parengti birželio mėnesį įvyksiančios prezidento kelionės į Europą. Atostogų jį lydėjo mažiausiai 300 įvairių pareigūnų, neskaitant kelionėse jį nuolat lydintių apie 200 spaudos atstovų.

Apie 100 Baltųjų Rūmų komunikacijos agentūros pareigūnų rūpinosi išraizgyti visą Barbados salą laidais ir įrengti reikalingas telefono centras prezidento ir jo palydovų telefonam aptarnauti, nes telefonai yra įrengiami visur ten, kur prezidentas bent keliom minutėm sustoja. Daugumas telefono įrengimų paliekama, nes jų nuėmimas ir transportas kainuoja brangiau kaip patys įrengimai.

Prieš prezidentui atvykstant į Barbados, transporto lėktuvai ten atgabeno tris šarvuotus limuzinus, keturis šarvuotus automobilius jį lydintiems slaptosios tarnybos vyrams ir keturis malūnsparnius — vieną prezidentui, vieną spaudos atstovam ir du atsarginius. Reikėjo atsigabenti ir atsarginių dalių ir net dvi gaisrininkų mašinas, jei besileidžiant prezidento lėktuvą, ištiktų nelaimė. Prezidento lėktuvą visada lydi toks pat atsarginis lėktuvas ir spaudos lėktuvas. Lėktuvam ir autovežimiam vyruoti, aptarnauti ir saugoti visada apie 150 karo aviacijos karių.

Paprastai prezidentą lydi apie 50 slaptosios tarnybos agentų, kurie trim pamainom jį ir jo šeimos narius saugo be jokios pertraukos. Keli vykdamosios valdžios apsaugos tarnybos vyrai metalo detektoriais patikrina visus žmones, kurie gali prieiti arti prezidento. Prezidentui dalyvaujant Meksikoj vykusioj Šiaurės-Pietų konferencijoje, karo laivas su jūrų pėstininkais stovėjo už horizonto pasirodęs, jei reikės, gelbėti prezidentą. Į Barbados prezidentą lydėjo, kaip visada, du medicinos daktarai ir keturi kiti medikai, o medicinos įrengimais aprūpintas sanitarinis laivas plūduriavo salos pakrantėje. Prezidentą lydi du ar trys fotografai su penkiais technikais ir kilnojamom laboratorijom spaudai skirtom fotografijom išaiškinti. Jį taip pat lydi du jam maistą paruošiantieji pareigūnai. Kelionių į užsienį metu visas prezidento maistas, net ir vanduo, gabenamas iš Washingtono.

Prezidento asmeninį štabą sudaro apie 30 įvairių pareigūnų. Gali atrodyti, kad prezidento apsauga yra per didelė, bet, atsiminus prieš jį įvykdytą pasikėsinimą, niekas nedrįsta jo apsaugos mažinti.

Bet, kaip ten bebūtų, prezidento kelionės į Barbados palaida buvo tris kartus didesnės kaip Brežnevo, jam vykstant į V. Vokietiją. Kitų valstybių galvos išsivertė dar su mažesniu palydom. Taip Italijos prezidentas Sandro Pertini, kuris formaliai atlieka tik iškilmines funkcijas, vykdamas į Washingtoną, keliauo Italijos oro linijom lėktuvu, ir jį lydėjo tik 15 žmonių palyda.

STAČIATIKŲ BAŽNYČIA SOVIETUOSE

Vakarų pasiekė Sovietų Sąjungos religinių reikalų tarybos pirmininko pavaduotojo Vasilij Furov pranešimas partijos centro komitetui apie Rusų Stačiatikių Bažnyčios būklę Sov. S-goje. Iš pranešimo paaiški, kad, nepaisant sovietinės konstitucijos nuostatų, pagal kuriuos Bažnyčia yra atskirta nuo valstybės, Bažnyčia yra valstybės griežtai kontroliuojama, o jos hierarchija paklusniai nuolaidžiauja vyriausybės biurokratam. Pranešime giriamasi, kad joks vyskupas negali būti konsekruotas ar perkeltas be tarybos pareigūnų rūpestingo ištyrimo.

Pranešimas buvo paskelbtas žmogaus teisių žurnale "Religija komunistų dominuojamose srityse". Savaiame suprantama, kad Maskva neigia šio dokumento autentiškumą ir įrodinėja, kad tai esąs darbas priešų, kurie nori Bažnyčią padaryti valstybės politiniu priešu. Bažnyčia esanti kontroliuojama tik tiek, kiek ir kiekvienas pilietis. Tačiau Bažnyčios gyvenimo Sov. S-goje Vakarų stebėtojam jau pati pranešimo kalba parodo, kad jis yra tikras. Per visą dokumentą kaip raudonas siūlas kyšo tarybos pareigūnų užkietėjęs nusistatymas prieš tikėjimą, suminint net ir kai kurių dvasininkų bandymus juos papirkti buteliu degtinės ar 240 dol. vertės laikrodžiu.

Užslėptas cinizmu dokumento autorius net bando paskirstyti dvasinius ganytojus į avis ir ožius. Pagal dokumentą 17 hierarchų, jų tarpe ir Rusų Stačiatikių Bažnyčios patriarchas Pimen, nėra susirūpinę asmeniškai įsipareigoti skleisti religiją žmonėm, 23 hierarchai iš paviršiaus atrodo lojalūs valstybei, bet iš tikrųjų yra pasiryžę Bažnyčios įtaką išplėsti, ir 17 labai nepatinkamų hierarchų yra įtariamai nepaisę valstybės įstatymų religijų reikalais.

Dokumento autorius, matyti, yra surinkęs iš šnipų daug žinių apie stačiatikių dvasininkijos abejingumą ir korupciją. Ten rašoma, pvz., apie susenų ir, pranešimui pasirodžius, mirusių Stavropolio arkivyskupą, kad jo pamokslai esą visai trumpi ir nelabai impresyviūs. Apie kitus atsiliepiama rusam būdingu būdu, kad kai kurie dvasininkai yra apsėsti gėdingų aistrų, naudoja nešvankią kalbą ir per daug geria.

Iš šio dokumento kartais sužinia ir krikščioniškos drąsos spinduliai, nes čia kritikuojamas nepatikimas Vladimirio ir Suzdallo arkivyskupas už įsakymą dvasininkijai dažniau sakyti žmonėm pamokslus ir netingėti.

Pabrėždamas rūpestį keliantį tradicinio papročio atgaivinimą per šventes lankyti žmones, dokumento autorius pabrėžia Tomsko religinės tarybos pareigūno sumanumą, suradusį priemonių tokius veiksmus nutraukti, nes "gavėnios metu dvasininkų lankymasis kolektyviniuose ūkiuose sukėlęs gyventojų tarpe sensaciją ir nesveiką netikinčiųjų susidomėjimą".

Gale dokumento autorius vis dėlto prisipažįsta, kad, nepaisant didžiausių valstybės pastangų, religija vis dar tebesanti stipri. Geriausias šito įrodymas yra patriarchato skelbiamų statistinių duomenų detalė, parodanti, kad patriarchatas kasmet pagamina per 1 milijoną kaspinių su religiniais įrašais ir paveikslais, kurie pagal stačiatikių papročį įdedami į religinį apeigom laidojamąjį karstą. Pagal Sov. S-gos oficialią mirusiųjų statistiką tai sudaro apie 60 proc. visų mirusiųjų. Tai rodo, kad rusas, gyvas būdamas, gali atrodyti netikintis, bet mirti nori kaip tikintis.

R. K.

Savaitės įvykiai

Ženevoj prasidėjo JAV ir Sov. S-gos derybos dėl strateginių branduolinių ginklų apribojimo ir sumažinimo.

Kai kurių JAV moterų organizacijų siekimas papildyti konstituciją priedu apie moterų teisių sulyginimą su vyrų teisėmis, nesurinkus reikalingo balsų skaičiaus pritarimo, pasibaigė nesėkmingai.

Irakas paskelbė, kad paskutiniai jo kariuomenės daliniai pasitraukė iš Irano žemių.

Ne tik užsieny, bet ir pačiam Izraelio auga protestai prieš Izraelio karo veiksmus Libane, nes dėl jų ypač nukentėjo daug civilinių gyventojų. Net ir iš karo veiksmų Libane grįžę karininkai ir kariai viešai protestuoja prieš Izraelio kariuomenės galimą įsiveržimą į vakarinį Beirutą ir dėl palestiniečių pabėgėlių stovyklų bombardavimo.

58 žymūs amerikiečiai paragino prezidentą Reagan ir kongresą pasirošti grąžinti šaukimą jaunų vyrų karinei tarnybai atlikti, nes dėl dabartinės savanorių sistemos ginkluotose pajėgose atsirado net 33 proc. juodosios rasės žmonių, nors ši rasė sudaro tik 13 proc. visų JAV gyventojų.

Afganistano partizanai surengė pasalas vyriausybės siunčiamai į strateginį Panjšer slėnį sunkvežimį vorai, gabenančią apie tūkstantį jaunų partijos veikėjų, ir kelis šimtus jų nužudė. Dėl to partijai vėl prasidėjo nesutarimai tarp partijos Khalk ir prezidento Babrak Karmal vadovaujamos Parcham grupės.

JAV senate atsirado nepasitenkinimas Izraeliu dėl jo Libane naudojamų "cluster" bombų. Ši bomba sprogdama paberia 560 didesnių už golfo sviedinuką bombų, kurių kiekvienos skeveldros nusėja 400 pėdų diametro lauką.

V. Vokietijos restorane neonacis Werner Oxner pistoleto šūviais nušovė juodosios rasės JAV kareivį ir tos pat rasės kitą amerikietį ir pats nusišovė.

Kairioji Mauricijaus salos vyriausybė pradėjo diplomatinę akciją, kad už 1,200 mylių esanti Diego Garcia sala, kur JAV rengia savo karinę bazę, būtų vėl prijungta prie Mauricijaus. Britanijos valdomas Cagos archipelagas, kuriam priklausau ir Diego Garcia sala, prieš suteikiant Mauricijui nepriklausomybę, buvo nuo jo atskirtas.

Varšuvos teismas nuteisė prof. Ryszard Herczynski 2 m. kalėti už tai, kad jis prieš kurį laiką perdavė JAV ambasados pareigūnam kai kurių mokslininkų pranešimų. Ambasados pareigūnam buvo įsakyta iš Lenkijos išvykti.

Irane buvo išaiškintas karių sąmokslas vyriausybei nuversti. Švedijos karališkoji akademija paskyrė po aukso medalį ir po 30,000 dol. JAV universiteto matematikos prof. Louis Nirenberg ir Sov. S-gos prof. Vladimir I. Arnold už jų darbų aukštosios matematikos srity.

KANDIDATAS Į KLIERIKUS DREBINA ŠIAULIUS

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 50

Jadvyga Kaušienė 25-rius metus dirbo pedagoginį darbą. Kaip gera specialistė — logopedė buvo visų vertinama ir mylima. (Logopedė taisyti vaikų kalbos ir tarimo sutrikimus. Darb. red.). Savo pastangomis turėjo įrengtą logopedinį kabinetą, kuris buvo laikomas geriausiu savo įrengimu ir priemonėmis.

Pradėjo "auklėjimą" darbą

Jos sūnus Rolandas Kaušas mokėsi Šiaulių V-toje vidurinėje mokykloje. Mokslas jam sekėsi gerai. Atrodė, kad viskas klostis gerai. Bet štai 1978 gruodžio mėn. mokyklos direktorė Jakimčienė išsikvietė Rolandą į kabinetą ir pradėjo "auklėjimą" darbą. Esą, girdėjusi, jog Rolandas lankąs bažnyčią, kad žadąs stoti į Kunigų seminariją. Pasipiktinusi direktorė jį išbarė ir perspėjo, kad nemėgintų taip pasielgti, nes būsią blogai.

Tų pačių metų gruodžio 22 Rolandą jau išsikvietė mokyklos komjaunimo sekretorė pokalbiui ta pačia tema. Sekretorė ypač pasipiktino, kad mokynis bendrauja su kun. Feliksą Baliūnu.

Tardo čekistai

Gruodžio 30 į "auklėjimą" darbą įsijungė ir sunkioji artilerija — KGB. Atvykę į namus ir radę Rolandą vieną, čekistai mašina parsigabeno jį į savo įstaigą. Ten jį tardė, ar skaitęs pogrindžio literatūrą, su kokiais kunigais bendraujas, ar tikrai žadąs stoti į Kunigų seminariją. Vertė parašyti pasiaiškinimą.

Prieš klasę

1979 vasario mėnesį mokykloje svarstomos bebaigiančiųjų XI-tą klasę charakteristikos. Rolandui Kaušui direktorė Jakimčienė liepė atsistoti prieš mokytojus ir mokinius ir pasiaiškinti, kodėl susitikinėja su kunigais, kodėl noris stoti į Kunigų seminariją. Rolandas tylėjo.

Kodėl blogai išauklėjai sūnų?

Kovo 1 Rolandą motiną mokytoją Jadvygą Kaušienę išsikvietė jos mokyklos direktorius Baltraitis. Kartu su juo dalyvaavo mokyklos partinės organizacijos sekretorė. Prasidėjo tardymas. Jie esą girdėję, kad Kaušienės sūnus žadąs stoti į Kunigų seminariją. Išbaręs mokytoją, direktorius pagrasino: "Žinai, kas tavęs laukia? Jei sūnus stos į seminariją, bus blogai visai mokyklai. Kodėl taip blogai išauklėjai sūnų?"

Bus blogai Šiaulių miestui

Kovo 13 J. Kaušienė buvo iškviesta pas Šiaulių miesto švietimo skyriaus vedėją Kleišmaną. Atvyko ir direktorius Baltraitis. Kaušienė vėl buvo barama dėl "blogų" sūnaus auklėjimo.

Kleišmanas aiškino:

— Jei sūnus stos į Kunigų seminariją, būsią blogai ne tik mokyklai, bet ir visam Šiaulių miestui.

Jis liepė apsigalvoti ir paveikti sūnų. Birželio 19 Kaušienė buvo pakviesta į Šiaulių KGB skyrių. Ją tardė du čekistai. Jie kaltino, kam mokytoja bendrauja su blogais žmonėmis — su kun. F. Baliūnu, Jadvyga Petkevičiene, kodėl rašanti laiškus į Mordovijos konclagerį ten kalina-

mam jau virš 20 metų politkaliniui Algirdui Žiprei, kodėl sūnus sukąs "ne tuo keliu" ir t.t.

Pagaliau Rolandas Kaušas užbaigė vidurinę mokyklą. Toliau mokyti stoji į Kauno Politechnikos institutą.

Atrodė, kad viskas taip ir nurims. Tačiau "budri akis ir jautri ausis" Kaušų šeimos nepaliekia ramybėje.

Negali pasilikti darbe

1980 vasario 6 mokytoją J. Kaušienę vėl išsikvietė mokyklos direktorius Baltraitis aiškintis dėl tarybinei mokytojai netinkamos pozicijos, dėl "blogų" sūnaus auklėjimo. Tų pačių metų birželio mėnesį sūnus Rolandas galutinai apsisprendęs paduoda prašymą į Kauno Kunigų seminariją. KGB ir kolaborantams "suveikus", pareiškimas nepatenkintas.

Dėl nuolatinių KGB puolimų ir nervinės įtampos J. Kaušienė birželio mėnesį susergera ir buvo paguldyta į Romainių TBC ligoninę, kur išgulėjo pusę metų. Kiek pastiprėjusi, 1981 sausio mėnesį sugrįžo į darbą. Direktorius Baltraitis vėl tuoj pradėjo ją pulti. Liepė jai rašyti pareiškimą, kad išeina iš darbo. Ji paklausė, kuo nusikalto. Atsakė, kad dėl sūnaus. Kaušienė pareiškimo neparašė.

Po atostogų negrįžkl

Atėjo atostogų metas. Tada telefonu skambino direktorius į namus:

— Atneškite pareiškimą. Jūs neturite moralinės teisės dirbti tarybinėje mokykloje.

Išpėjo, kad po atostogų nedirbtų vėl grįžti į mokyklą. Tačiau, atostogoms pasibaigus, J.

Kaušienė vėl atėjo į mokyklą. Tą pačią dieną direktorius išbarė ją, šaukė, kad visa tai priklauso ne nuo jo, kad jam esą įsakyta su ja elgtis taip, kad ji paliktų darbą.

Dienos slinko. J. Kaušienė tebedirbo, bet debesys telkės vis tamsesnį. Vasario 19 vėl pakvietė aiškintis pas direktorių. Baltraitis mušėsi į krūtinę: jam neduoda ramybės. Jei Kaušienė "savo noru" nepaliks mokyklos, jam būsią visai riesta.

Nuolatiniai įkalbinėjimai

Taip vyko nuolatiniai įkalbinėjimai. Kovo 2 Baltraitis vėl išsikvietė mokytoją Kaušienę ir įsaurdines šaukė:

— Jei neišeisi, imsiuos griežtesnių priemonių. Esu direktorius, turiu reikalą sutvarkyti.

Nebetekusi kantrybės, mokytoja J. Kaušienė parašė pareiškimą, kad išeinanti iš darbo valdžios įsakymu. Baltraitis tokio pareiškimo nepriėmė:

— Mane kvailiu pavadins, jei aš jiems tokį pareiškimą nu-nešiu.

Susirgo sūnus

Tuo metu sunkiai susirgo jos sūnus Rolandas. Jis buvo paguldytas į ligoninę operacijai. Prislėgta visokių bėdų, ji parašė pareiškimą Šiaulių miesto švietimo skyriaus vedėjui Kleišmanui, kad leistų jai pasilikti dirbti iki pasibaigs mokslo metai, kol pasveiks sūnus, kol susirasiant kitą darbą. Tačiau veltui, švietimo skyriaus vedėjas įsakė direktoriui Baltraičiui:

— Elkis su ja taip, kad ji kuo greičiau paliktų mokyklą

(nukelta į 2 psl.)

XXVII Kanados lietuvių dienų rengimo komitetas. Iš k. sėdi: B. Niedvaras — komiteto narys, T. Keršytė — sekretorė, V. Piečaitis — KLB Montrealio apylinkės pirmininkas ir lietuvių dienų koordinatorių, J. Adamonytė — atsiveikimo vakaro reikalas, J. Šiaučius — leidinio reikalas. Stovi: D. Mališka — priėmimo ir nakvynių reikalas, G. Vazalinskas — informacijos ir reklamos reikalas, A. Staškevičius — poezijos vakaro reikalas, R. Lukoševičiūtė — koncerto reikalas, K. Toliušis — išdminikas, B. Staškevičius — pamaldų reikalas, D. Lukoševičius — sporto reikalas. Nuotraukoje trūksta: D. Vasiliauskiėnės — dailės parodos reikalas ir G. Nagio — baliaus reikalas.

XXVII KANADOS LIETUVIŲ DIENOS

Kanados Lietuvių Bendruomenės Montrealio apylinkė šiais metais ruošia Lietuvių Dienas, kurios įvyks Montrealy spalio 8, 9 ir 10.

Rengimo komitetas jau sparčiai organizuoja šių dienų programą.

Penktadienį, spalio 8, rengiamas poezijos vakaras, kurio metu bus galima pasiklausyti "Žemininkų poezijos", pristatomos

Kazio Bradūno, Henriko Nagio ir kitų dar kviečiamų poetų. Ta pačia proga bus atidaroma retrospektyvinė Juozo Akstino, Vytauto Remeikos ir Telesforo Valiaus dailės paroda.

Šeštadienis, spalio 9, pasižymės puošniu ir gausiai lankomu didžiuoju pobūviu — balium.

Sekmadienį, spalio 10, iškilmingos katalikų pamaldos įvyks

Šv. Kazimiero parapijoj, kuri šiemet švenčia 75 metų įsikūrimo sukaktuves. Ta proga pamaldose sutiko dalyvauti vysk. Vincentas Brizgys. Po pietų bus pagrindinis Lietuvių Dienų koncertas, kuriame dalyvaus Kanados lietuvių ansambliai, tautinių šokių grupės ir chorai, atlikdami temą "Laisvės šauksmas" ir minėdam Maironio 50 metų mirties ir Krėvės 100 metų gimimo sukaktuves. Atsiveikimo vakaras užbaigs Lietuvių Dienų programą.

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

“Poezijos pavasario” svarbiausia premija paskirta poetui Sigitui Gedai už eilėraščių rinkinį “Žydinti slyva Snaigynų ežere”. Šį kartą premijos paskirtos ir vertėjams: rusui D. Samoilovui už lietuvių poezijos vertimus į rusų kalbą, už rusų poezijos vertimus į lietuvių kalbą premiją gavo V. Reimeris. S. Nėries kolchozo premiją laimėjo poetas S. Jonauskas už kolchozinės tematikos eilėraščių. Premija paskirta ir skaitovui V. Kybartui. Premijos buvo įteiktos baigiamajam “Poezijos pavasario” vakare Vilniaus paveikslų galerijoje. Koncerte dainavo G. Kaukaitė ir D. Sadauskas. Buvo ir vargonų koncertas.

— Taline įvykusiame džiazio festivalyje premijas laimėjo Lietuvos konservatorijos studentai R. Kamičaitis ir R. Mekionis. Varžovai buvo suvažiavę iš Vilniaus, Kauno, Rygos, Tartu, Tbiliso, Jerevano ir Leningrado.

— Vilniaus universiteto studentų dainų ir šokių ansamblio gegužės pabaigoje koncertavo Rytų Vokietijos miestuose: Gotoje, Veimare, Erfurte, Nordhausene, Muelhausene ir Sonderhausene.

— Į “Auksinio Orfėjaus” konkursą Bulgarijoje yra pasiūta estradinės muzikos dainininkė Janina Miščukaitė ir dirigentas Mindaugas Tamošiūnas.

— Gegužės 28 pavergtose Lietuvoje mirė buvęs didelis komunistų veikėjas, uolus okupantų talkininkas Motiejus Šumauskas (1905-1982). Okupacinėje valdžioje jis ėjo įvairias pareigas, aukščiausiai buvo iškilęs kaip ministrų tarybos pirmininkas ir kaip aukščiausios tarybos prezidento pirmininkas. Ilgame nekrologo, pasirašytame daugiau negu šimto maskvinių ir Lietuvos komunistų, teigiama, kad “visuose partinės ir valstybinės veiklos postuose M. Šumauskas ištikimai tarnavo partijos idealams, buvo principingas komunistas”. Už tai jis apdovanotas daugybe sovietinių ordinų, pakeltas į darbo didvyrius. Tik, deja, M. Šumauskas įrašytas į Lietuvos duobkasių ir išdavikų sąrašą.

— Nuo 1977 Lietuvos televizijos programose veikia valandėlė “Mūsų kalba”, skirta lietuvių kalbos fonetikai, morfologijai, kirčiavimui, sintaksėi, žodynui ir stilistikai. Dėmesys ypač kreipiamas į šnekamosios kalbos taisyklumą, į vietovardžių kirčiavimą. Valandėlei vadovauja docentas Aldonas Pupkis. Jam talkina doc. J. Balkevičius, J. Pikčilingis ir keli jaunesnieji kalbininkai. “Mūsų kalbos” valandėlė Lietuvos televizijos programose ir yra gal beveik vienintelė tikrai vertinga programa, skirta lietuvių puoselėjimui, kai tuo tarpu daugelis kitų programų mėgina įdiegti komunistinę ideologiją, ugdo rusiškumą persunktą internacionalizmu.

Vasario 16 gimnazijos mokiniai dažnai tenka pasirodyti įvairiose Vokietijos apylinkėse. Nuotr. M. Smitienės

— Pavergtos Lietuvos spaudoje platokai paminėta muziko Aleksandro Kačanausko 100 metų gimimo sukaktis (1882-1959). Pirmąsias muzikos pamokas A. Kačanauskas gavo Juozo Naujalio chore. Paskiau mokėsi Rygos muzikos mokykloje. Turėjo gražų baritoninį balsą, reikiškesi ir kaip dainininkas. Tačiau labiausiai pasižymėjo kaip geras muzikos mokytojas ir profesorius konservatorijoje. Yra sukomponavęs daug dainų chorams ir solistams, parašęs muzikos vadovėlių, užrašęs daug liaudies dainų melodijų.

— Poeto Stasio Santvaro 80 metų sukaktis prisiminta ir pavergtose Lietuvoje. Gimtajame Krašte išspausdinti keli eilėraščių. Įvardiname straipsnyje Vyt. Kazakevičius rašo, kad sukakties proga Lietuvoje išleidiama St. Santvaro lyrikos rinktinė “Lyrika”, kurioje bus išspausdinti geriausi viso gyvenimo poeto eilėraščiai. Rintinei įvadą parašė kritikas Vyt. Kubilius. Iliustracijos esančios užsakytos pas dail. V.K. Jonyną. Amerikoje St. Santvaras naujų eilėraščių telkias į aštuntąjį rinkinį, pavadintą “Buvimo pėdsakais”.

— Paskelbtas kaimo kapeloms kūrinų konkursas. Kasmet Lietuvoje rengiamos kaimo kapelių šventės “Grok, Jurgeli”, bet tomis programoms trūksta naujų kūrinių. Už vokalinius-instrumentinius kūrinius skiriamos premijos: 200, 130 ir 100 rb. už muziką ir 100, 70 ir 50 rb. už tekstus. Premija už instrumentinius kūrinius: 200, 100 ir 50 rb. Kūrinių įteikimo paskutinė data šių metų rugpjūčio 19.

— Propagandinėje sovietinėje M. Šatrovo pjesėje “Mėlynieji žirgai raudonoje pievoje”, kurią Kauno dramos teatre pastetė rež. J. Vaitkus, *Lenino vaidmenį vaidina žinomas artistas J. Budraitis*.

— Reikalauja, kad pavergtos Lietuvos dailininkai kurtų atėstinio auklėjimo temomis. Tokius reikalavimus paskelbė birželio 1 įvykusiame Dailininkų sąjungos valdybos plenumo dailininkų politrukas V. Vincevičius. Taip pat reikalavo, kad dailininkai sukurtų paveikslų komunistinėms ritualinėms apeigoms (vardynoms, laidotuvėms).

— Kultūros ministerijos premija už keramikos kūrinių “Decoratyviniai diskai” paskirta dailininkei G. Degutei-Švaizienei. Premija įteikta dekoratyvinės dailės parodoje, skirtoje Sovietų Sąjungos įsikūrimo 60-mečiui paminėti.

— Paskirtos premijos jauniems Lietuvos dramos aktoriams ir režisieriams. Jis laimėjo: Jaunimo teatro rež. E. Nekrošius, dail. A. Jacovskis, aktorai — K. Kazlauskaitė ir A. Latėnas; Kauno dramos teatro rež. C. Padegimas, aktorai — R. Sabulis ir R. Vaidotas; Vilniaus akademinio dramos teatro aktorė R. Kirkilionytė, Rusų dramos teatro aktorius E. Mikulskis, Šiaulių dramos teatro aktorius O. Ditkovskis, Klaipėdos dramos teatro aktorius K. Žilinskas, “Lėlės” teatro aktorė E. Piškinitė, Panevėžio dramos teatro aktorės — E. Koriznaitė ir R. Šataitė, Akademinio operos ir baleto teatro dainininkas A. Markauskas, baleto solistai — V. Šiškinas ir V. Chlebinkas.

— Palangoje muzikinis sezonas pradėtas birželio 4-6 “Vasaros šventė”, kurioje dalyvavo “Trimitas”, Lietuvos ansamblis, “Estradinės melodijos”, taip pat Palangos ir Rygos pučiamųjų instrumentų orkestrai. Šventės pajavairino ta proga atidaryta dailės paroda, skirta Sov. Sąjungos įkūrimo sukaktiui.

— Vilniaus universiteto lietuvių literatūros katedros docentas Juozas Girdzijauskas (g. 1935) apgynė disertaciją filologijos mokslų daktaro laipsniui gauti — “XX-ojo amžiaus lietuvių eilėdara”. Veikalas jau 1979 išspausdintas atskira knyga.

Pr. N.

— Paskelbtas kaimo kapeloms kūrinų konkursas. Kasmet Lietuvoje rengiamos kaimo kapelių šventės “Grok, Jurgeli”, bet tomis programoms trūksta naujų kūrinių. Už vokalinius-instrumentinius kūrinius skiriamos premijos: 200, 130 ir 100 rb. už muziką ir 100, 70 ir 50 rb. už tekstus. Premija už instrumentinius kūrinius: 200, 100 ir 50 rb. Kūrinių įteikimo paskutinė data šių metų rugpjūčio 19.

— Propagandinėje sovietinėje M. Šatrovo pjesėje “Mėlynieji žirgai raudonoje pievoje”, kurią Kauno dramos teatre pastetė rež. J. Vaitkus, *Lenino vaidmenį vaidina žinomas artistas J. Budraitis*.

— Reikalauja, kad pavergtos Lietuvos dailininkai kurtų atėstinio auklėjimo temomis. Tokius reikalavimus paskelbė birželio 1 įvykusiame Dailininkų sąjungos valdybos plenumo dailininkų politrukas V. Vincevičius. Taip pat reikalavo, kad dailininkai sukurtų paveikslų komunistinėms ritualinėms apeigoms (vardynoms, laidotuvėms).

— Kultūros ministerijos premija už keramikos kūrinių “Decoratyviniai diskai” paskirta dailininkei G. Degutei-Švaizienei. Premija įteikta dekoratyvinės dailės parodoje, skirtoje Sovietų Sąjungos įsikūrimo 60-mečiui paminėti.

— Paskirtos premijos jauniems Lietuvos dramos aktoriams ir režisieriams. Jis laimėjo: Jaunimo teatro rež. E. Nekrošius, dail. A. Jacovskis, aktorai — K. Kazlauskaitė ir A. Latėnas; Kauno dramos teatro rež. C. Padegimas, aktorai — R. Sabulis ir R. Vaidotas; Vilniaus akademinio dramos teatro aktorė R. Kirkilionytė, Rusų dramos teatro aktorius E. Mikulskis, Šiaulių dramos teatro aktorius O. Ditkovskis, Klaipėdos dramos teatro aktorius K. Žilinskas, “Lėlės” teatro aktorė E. Piškinitė, Panevėžio dramos teatro aktorės — E. Koriznaitė ir R. Šataitė, Akademinio operos ir baleto teatro dainininkas A. Markauskas, baleto solistai — V. Šiškinas ir V. Chlebinkas.

— Palangoje muzikinis sezonas pradėtas birželio 4-6 “Vasaros šventė”, kurioje dalyvavo “Trimitas”, Lietuvos ansamblis, “Estradinės melodijos”, taip pat Palangos ir Rygos pučiamųjų instrumentų orkestrai. Šventės pajavairino ta proga atidaryta dailės paroda, skirta Sov. Sąjungos įkūrimo sukaktiui.

— Vilniaus universiteto lietuvių literatūros katedros docentas Juozas Girdzijauskas (g. 1935) apgynė disertaciją filologijos mokslų daktaro laipsniui gauti — “XX-ojo amžiaus lietuvių eilėdara”. Veikalas jau 1979 išspausdintas atskira knyga.

Pr. N.

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

ir nebeturėtų noro rašyti prašymus.

Kovo 14 telefonu paskambino mokytoja Stakvilevičienė ir liepė Kaušienei būtinai atvykti į mokyklą ir atsinešti pareiškimą — atsisakymą iš darbo. Tuo tarpu Kaušienė dar tikėjosi, jog Švietimo skyriaus vedėjas atsisveikins į jos sunkią padėtį ir laikinai paliks ją ramybėje. Bet taip nebuvo. Kovo 16 privertė palikti gergantį stūną ir atvykti mokyklon.

Taip atsilygino už gerą darbą

Mokykloje jau rado susirinkusį visą būrį. Sekretorė pradėjo skaityti raštą apie atleidimą iš darbo. Kaušienė tuoj norėjo išeiti pro duris, bet kelią užstojo direktorius Baltraitis. Jai kišo pasirašyti kažkokį popierių. Ji nepasirašė ir išėjo.

Šitai buvo sutvarkytas jos “savo noru” išėjimas iš darbo. Taip buvo atsilyginta pedagogai — logopedei Jadvygai Kaušienei už ilgametį pasiaukojantį darbą ir meilę vaikams.

VALDAS C. DUOBA, lietuvių advokatas. 357 Larkfield Road., East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujaj vietoj — OHLERT-RUGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

LIETUVIŲ RADIJO VALANDA WORČESTER, MA. — WICN 90.5 FM. Trečiadieniais 8:30-9:30 v.v., šeštadieniais 5-6 v.v. Inž. Ed. V. Mellus Jr., vedėjas, 23 Shirley Rd., Shrewsbury, MA. 01545. Tel. 617 852-3665.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Verilli, Altschuler Schwartz, Inc. N.Y. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options fondus, commodities, auksą, atidaryti IRA planus. Suinteresuoti skambinkite 212 644-5580 arba nemokamai iš visur tel. 800-223-1512.

NEW JERSEY, NEW YORK — “Lietuvos Atsiminimai”, šeštad. WEVD 8-9 val. vak. 97.9 FM. Taip pat “Music of Lithuania”, trečiad., 6:05-7:00 val. vak., iš WSOU, 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Dir. adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES-NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

NAUJAS DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909
— Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA

1982
KELIONĖS Į LIETUVĄ

PRAŠYKITE DAUGIAU
INFORMACIJŲ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA INFORMUOJA

ALTo pasitarimas su šauliais Lietuvos šaulių sąjungos tremtyje pirmininkas Karolis Milkovaitis, I vicepirmininkas Vladas Išganaitis bei teisinis patarėjas Algirdas Budreckas ir Amerikos Lietuvių Tarybos vicepirmininkai: dr. Leonas Kriaučelūnas, Visuomeninių reikalų komisijos pirmininkas, ir Teodoras Blinstrubas, skyrių komisijos pirmininkas, birželio 22 ALTo patalpose svarstė šaulių sąjungos ir ALTo artimesnio bendradarbiavimo reikalus. Rado, kad toks bendradarbiavimas yra labai naudingas Lietuvos laisvinimo reikaluose. Pasitarime išryškėjo ir kokia galėtų būti tokio bendradarbiavimo forma.

Baltijos valstybių pripažinimo sukaktis

JAV Lietuvą, Latviją ir Estiją pripažino de jure 1922 liepos 28. Šiomet sukanka 60 m. nuo šio svarbaus JAV akto. Sukakties minėjimą ruošia Jungtinis pabaltiečių komitetas Washingtone. Minėjimo iškilmės įvyks liepos 28 d. 6 val. 30 min. v. Kongreso Rayburn rūmuose. Čia bus vaišės JAV vyriausybės ir kongreso nariams bei kitiems įtakingiems asmenims. Labiau Pabaltijo valstybėms nusipelnę asmenys bus apdovanoti žymenimis.

Išimti atominis ginklus iš Pabaltijo Jungtinis pabaltiečių komitetas kelia mintį, kad reikia re-

ikalauti iš Sovietų Sąjungos, kad ji išimtų atominis ginklus iš Lietuvos, Latvijos, Estijos ir apskritai iš šiaurinės Europos, įjimančios ir Skandinaviją, kad ši sritis būtų laisva nuo atominis sprogmenų.

Protestas prieš Pabaltijo užgrobimą

JAV Atstovų rūmų narys Frank Annunzio kongrese pasakė stiprią kalbą prieš Pabaltijo okupaciją. Jis panaudojo Laisvės radijo studiją tuo klausimu ir pasistengė, kad ši studija būtų išspausdinta “Congressional Record” (birželio 16).

Lietuviai komunikacijos postuose

Amerikos Lietuvių Taryba renka duomenis apie lietuvius, dirbančius kitataučių spaudoje, radijuje, televizijoje. Iš Kanados gautas pranešimas, kad Montrealyje Aloyzas Stankevičius (Alain Stanke) yra savininkas leidyklos Les Editions Internationales Alain Stanke Ltee, kurios skyriai yra New Yorke ir Paryžiuje. Jis taip pat jau 15 metų kaip su interview dalyvauja Kanados radijo “Musique des Nations” programoje bei televizijos programoje “Venez donc chez moi” (10 kanalas CFTM). Taipgi bendradarbiauja Paryžiaus “Figaro” žurnale. Kitas lietuvis Montrealyje — Bruno Bulota — yra direktorius knygų leidyklos “Les Editions La Presse”.

Kitataučių etninių grupių redaktorių pobūvį suorganizavo Amerikos Lietuvių Taryba gegužės 5 Chicagoje. Sėdi iš k. ukrainiečių laikraščio “New Star” redaktorius kun. J. Swyschunk, kun. J. Prunskis, ukrainietis red. I. Gorchynsky, Alto gen. sekretorius inž. G. J. Lazauskas. Stovi čekų dienraščio “Denni Hlasatel” red. E. Petrik, lenkų dienraščio “Dziennik Zwiazkowy” red. J. Krawiec, čekų dienraščio “Denni Hlasatel” redaktoriai dr. V. Stranecky ir J. Kučera ir Alto pirmininkas dr. K. Šidlauskas. Nuotr. P. Maletos

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207

Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 cents

POSTMASTER: Send Change of Address Notice to: 341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujunge AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ZINIAS • Prenumerata metams \$1.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuolauza • Pavarde pasirasyti straipsniai nebūtinai išreiskia redakcijos nuomone • Už skelbimu turini ir kalba redakcija neatsako.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

60 metų sukaktis

Liepos 28 sueina 60 metų, kaip Jungtinės Amerikos Valstybės pripažino Lietuvą, Latviją ir Estiją de jure. Ši sukaktis bus paminėta liepos 28 Bendo Pabaltiečių Komiteto Washingtono. Bus surengtas priėmimas ir bus įteikti Pabaltiečių Laisvės medaliai buvusiam prezidentam Jimmy Carter, Gerald Ford ir dar eilei žmonių, kurie nusipelnė pabaltiečiams.

Sukakties proga nors trumpai prisiminkime, kaip tas pripažinimas buvo išgautas.

Amerikos lietuviai labai padėjo savo atsistatėnčiai tėvynei Lietuvai. Rėmė kraštą aukomis, važiuo ir žmonės, vėliau važiuo ir savanoriai kariauti dėl Lietuvos laisvės.

Amerikos lietuviai darė didelį spaudimą, kad Jungtinės Amerikos Valstybės pripažintų Lietuvos valstybę de jure. Jau 1919 metais buvo pradėti rinkti parašai petijacijai.

Tuo metu buvo demokratų administracija. Prezidentu buvo Wilsonas. 1920 rugsėjo 15 Washingtono įvyko lietuvių suvažiavimas. Delegacija norėjo pasimatyti su prezidentu, buvo pasakyta, kad jis serga, o sekretorius Dolby visiškai atsisakė priimti.

Tai lietuvius galutinai nusiųrė respublikonų pusėn. Jų tarpe rado kai kurių žymių žmonių, kurie Lietuvos reikalui parodė palankumą. Robert J. Caldwell suorganizavo Baltic American Society, Massachusetts senatorius Henry Cabot Lodge net padarė su lietuviais tam tikrą sutartį remti Lietuvos reikalą, jei bus perrinktas. Į veiklą įsijungė ir žymus politikas, advokatas, Wilsono žentas William G. Mc Adoo, penkerius metus buvęs finansų sekretoriumi.

1920 metais rinkimus laimėjo

respublikonai, kurie rinkiminėje kampanijoje buvo visiškai atmetę Wilsono vidaus ir užsienio politiką. Prezidentu buvo išrinktas Warren G. Hardingas, kurio inauguracija buvo 1921 kovo 4. Valstybės sekretoriumi buvo paskirtas Charles E. Hughes, žymus politikas, profesorius ir buvęs New Yorko gubernatorius.

Tuo metu buvo atvykusi Lietuvos finansinė misija, kuri savo darbą baigė 1921 vasario mėnesį. Per tą laiką buvo sutelkta arti dviejų milijonų Lietuvos laisvės paskolos. Du misijos nariai — Žadeikis ir Žilius — išvyko Europon, o Vileišis liko atstovauti Lietuvai.

Hardingo inauguracijos proga Vileišis nusiuntė sveikinimą, į kurį prezidentas atsakė kovo 23. Advokatas McAdoo valstybės sekretoriui pakartojo memorandumą, kuriuo ragino pripažinti Lietuvą.

Amerikos lietuviai buvo surinkę milijoną parašų ir juos įrišė į 138 knygas. Knygos buvo sudėtos Vykdomojo komiteto būstinėje. Vykdomasis komitetas sukvietė į Washingtoną lietuvių delegaciją. Dalyvavo 148 atstovai. Buvo tartasi dėl parašų įteikimo audiencijos pas prezidentą. Audiencija buvo paskirta 1921 gegužės 30. Delegatais buvo išrinkti: J. Elias, J. Herzmanavičius, A. Ivas, kun. J. Jakaitis, dr. Klimas ir J. Skritulskas. Kalbėtoju buvo paskirtas dr. Klimas iš Philadelphijos, žymus lietuvių veikėjas.

Delegaciją priėmė pats prezidentas, dalyvavo ir valstybės sekretorius Hughes. Po dr. Klimo kalbos kalbėjo prezidentas Hardingas, pripažindamas, kad reikalas labai svarbus ir kad bus rimtai apsvarstytas.

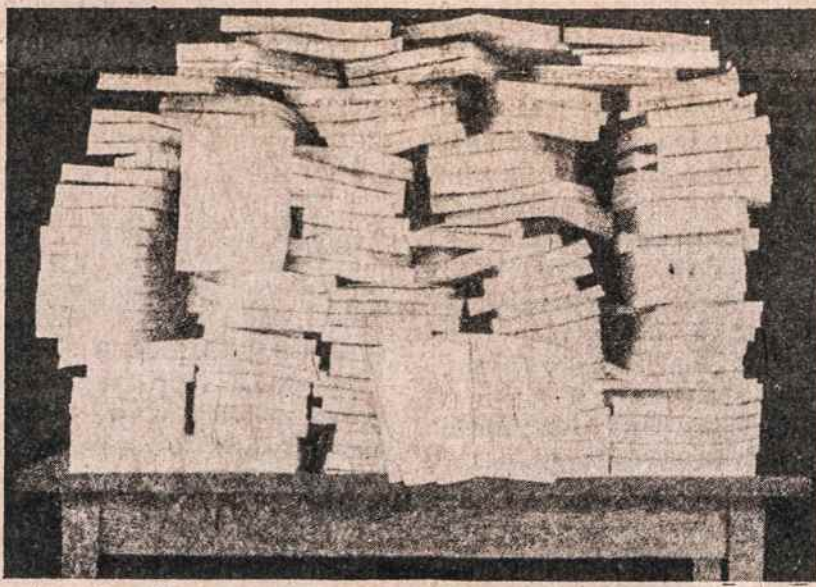
(nukelta į 4 psl.)

Kas nežino Dainavos stovyklavietės Michigano valstijoje, pro kurios "baltųjų rūmų" sales, gamtos takelius, nakvynės namelius, paežerės valgyklą, paminklinius kryžius ir Lietuvos gamtą primenančius laukus praėjo visa grandis naujaujų lietuvių jaunimo kartų? Čia dr. Adolfas ir Jadvyga Damušiai, pralėdę savo laisvalaikį, nesigailėdami darbo ir vargo, tai stovyklavietei suteikė tiek išorinę formą, tiek dvasinį tautiškai religinį nusiteikimą, tuo pačiu ir savo šeimos narius nuolat su savimi turėdami Dainavoj. Tuo būdu jų dukrai Gintei Damušytei, Lietuvos Informacijos Centro Brooklyne vicedirektorei, Dainava buvo tapusi jos antrais namais. Todėl jai ir tinka Dainavos dukros vardas.

Kai š.m. gegužės 1-2 Clevelando ateitininkai šventė savo tradicinę šeimos šventę su koncertu, pamaldomis ir akademija, Gintės Damušytės paskaita sutraukė visus — ir ateitininkus, ir neateitininkus, nes jos darbo sritis liečia kiekvieną savo tėvynę mylintį ir jos likimu besirūpinantį lietuvių be pažiūrų ar įsitikinimų skirtumo.

Šeštadienio vakare, grojant orkestrui ir koncerto svečiam triukšmingai besibičiuliaujant, mudvi bandėm užmegzti spaudai tinkamą pokalbį. Tai vyko sunkiai. Tačiau, susumavus rytdienos paskaitą ir pokalbio nuotrupas, susidarė pilnas jos darbo ir Lietuvos Informacijos Centro veiklos vaizdas.

Gintė Damušytė, Wayne universitete baigusi istorijos ir politinius mokslus, savo ateities karjerą paskyrė lietuviškam reikalui. Čia ne be įtakos buvo jos šeima, ilgametis buvimas Dainavoj ir, kaip ji pati pasisakė, artima pažintis su LIC direktorium kun. Kazimieru Pugevičium, ku-

Amerikos lietuvių surinktas milijonas parašų. Visa buvo surišta į 138 knygas ir 1921 gegužės 31 įteikta Amerikos prezidentui, prašant, kad būtų pripažinta Lietuva de jure.

DAINAVOS DUKRA

AURELIJA BALAŠAITIENĖ

riam ji seniau atsitiktinai talkindavo.

Gegužės 2 po pamaldų įvyko Clevelando ateitininkų akademija. Ją vedė Romas Bublys, dalyvaujant gausiam būriui svečių iš arti ir iš toli. Po jaunučių, moksleivių ir studentų ateitininkų žodžio ir trumpos jaunų ateitininkų paruoštos Maironio kūrybos pynės dr. Augustinas Idzelis pristatė Gintę Damušytę, iškilnių pagrindinę kalbėtoją.

Jauna, Lietuvą pažinusi tik teoretiskai, Damušytė ne tik kalba taisyklingai ir sklandžiai lietuviškai, bet turi jau savotiškai originalų kalbėtojos stilių, lanksnius sakinius, puikiai apipavidalintą ir suplanuotą temos formą. Parašiusi daugiau kaip 200 straipsnių amerikiečių spaudoje Lietuvos klausimais, dalyvavusi radijo ir televizijos programose, 1981 Kestono kolegijoje Londono rinkus medžiagą apie Lietuvą. Ji yra puikiai informuota ne vien apie lietuvių politinių kalinių padėtį, bet ir apie spaudos ir žinių agentūrų nuotakas bei jų nenorą skelbti mum palankias, bet jiems "jautrias" žinias apie Pabaltijo kraštus. Privačiame pokalbyje ji pabrėžė, kad laisvame pasaulyje gyvenę lietuviai neturi didelio pasitikėjimo vietinės spaudos tarpe, nes mėgsta įvykius atvaizduoti perdėta, ne kartą juos netiksliai sužiaurindami. Tiesos elementas informacijos srityje esąs pats svarbiausias.

Savo paskaitą prelegentė pradėjo rezistento Viktoro Petkaus asmenybės išryškiniu, tvirtindama, kad protestas yra didžiausias veiklos variklis. Tyla

— yra savęs išdavimas. Kaip ryškų šių dienų pavykusio protesto pavyzdį, prelegentė paminėjo Australijos lietuvių, kurių energingo protesto dėka Australijos vyriausybė nutarė nepripažinti Pabaltijo okupacijos, prie ko jau buvo eita. "Protestas prieš ką nors reiškia kovą už ką nors", kalbėjo ji.

"Mūsų centro skleidžiama informacija formuoja kovojančios už laisvę tautos kryptį — tai pavėrgtos tautos balsas", entuziastingai kalbėjo prelegentė. Ji nupasakojo sunkumus, kuriuos reikia centrui nugalėti, bandant paskleisti informaciją didžiojoje Amerikos spaudoje. Čia ji paminėjo įdomų faktą apie tuo pačiu metu suimtus tris disidentus, kurių tarpe, kaip Helsinkio žmogaus teisių nutarimų stebėtojo, New York Times laikraštis buvo praleista Terlecko pavardė. Centrai užklausi, kodėl tai buvo padaryta, atsakymas buvo, kad "pritrūkę vietos". Tačiau vėliau Skuodžio areštas NY Times jau buvo paskelbtas, nes redakcija pajuto spaudimą.

Praktika parodo, kad spaudos sienas galima pralaužti, tik reikia aktyvumo ir entuziazmo. Žurnalistai ir redaktoriai, kurie mūsų reikalus aprašo, yra reikalingi ir pozityvaus dėmesio. Tai sritis, kurioje gali daug pasitarnauti kiekvienas skaitantis eilinis visuomenės narys, tuo būdu sudarydamas stiprų užnugarį centro veiklai. Trumpi padėkos laišukai būtų gyvas įrodymas, kad dėmesys mūsų reikalui yra ne tik vertinamas, bet ir pastebimas.

Centro darbuotojai, vadovaujant kun. K. Pugevičiumi, Gintei Damušytei ir Marian Skabekienei, randa, kad gausi ir pastovi informacija krašto kalba yra būtina ir turi būti gaunama vietinių spaudos ir informacijos agentūrų.

Trijų organizacijų bendradarbiavimas (Lietuvių R. K. Religinė Šalpa, Kunigų Vienybė ir Lietuvos Informacijos Centras) vienoj patalpoj išaugo į stiprų informacijos šaltinį, kurį finansškai išlaiko LRK Religinė Šalpa ir PL Bendruomenė. Taip pat talkina ir A.L. Katalikų Tarnyba, kurios pagrindinis tikslas yra sielovados reikalai ir kuri savo ruožtu skleidžia informaciją parapijose savo biuleteniais.

Lietuvių Informacijos Centras aprūpina ir savo spaudą žinioms, teikia nuolatinę informaciją Amerikos Balsui, Vatikano

Gintė Damušytė

radijui, Lietuvių Bendruomenei, Altui, palaiko ryšius su žinių agentūromis ir laikraščio redaktoriais. Čia yra verčiami Helsinkio grupės dokumentai į anglų kalbą ir siunčiami Helsinkio komisijai. Disidentai yra gyvai propaguojami. Yra vedama stipri akcija veržtis į televizijos tinklus. Centras savo archyvuose jau turi nemažą nuotraukų ir skaidrių rinkinį apie opoziciją prieš okupantą. Taip pat renkama informacija iš kitataučio spaudos. Palaikomi ryšiai su Amnesty International organizacija, o pastovus rūpestis rezistentais ir kaliniams jau duoda gražių rezultatų — jais pradeda rūpintis tarptautinės grupės.

Čia prelegentė ypatingą dėmesį atkreipė į asmenines iniciatyvas reikšmę. Eiliniai visuomenės nariai turėtų universitetų bei viešose bibliotekose reikalauti mūsų pagrindinio leidinių, kad būtų matoma paklausa ir susidomėjimas. Lietuviškos parapijos turėtų nuolat žadinti savo vyskupų interesus Lietuvos reikalui. Tai turėtų būti daroma kiekvienoje vietovėje, kurioje gyvena nors vienas lietuvis. "Laisvieji turi prisidėti prie likusių nelaisvė kovos už laisvę", savo pranešimą baigė Gintė Damušytė, kviesdama visus talkinti Lietuvos Informacijos Centro darbui.

— Vaikų vasaros stovykla Romuvoj (Huetttenfelde, Vak. Vokietijoje) vyks liepos 17 - rugpjūčio 1.

— Pasaulio lietuvių miškininkų sąjunga Pasaulio Lietuvių Archovo bibliotekai padovanojo pilną komplektą visų savo anksčiau išleistų leidinių.

LOS ANGELES — HELSINKIS

JUOZAS KOJELIS

— PARYŽIUS

Lietuviški nuotykių kelijavimas

3

Iš aerodromo, kuris yra gan toli už miesto, autobusu nuvykome į Invalidų autobusų stotį pačiame mieste. Stoties informacijos biure daug pagalbos nesulaukėme. Nesimpatiška tarnautoja užrašė turizmo įstaigos adresą ir liepė vykti ten. Trenkis ten su visais lagaminais, pagalvojome, o ar ką gausime? Išbandykime savo jėgas. Turistiniame miesto plane nesunkiai suradome adresus tos miesto dalies viešbučių, ir aš pasileidau į medžioklę. Bežingsniuodamas pamačiau, kad šioje miesto dalyje įsikūrusios ministerijos ir kitos svarbios valdžios įstaigos, tad viltis ką nors surasti vis blėso. Viešbučiai pilni ir pilni. Iš kitų turistų buvo tekę girdėti, kad prancūzai nemėgsta amerikiečių. Man gi pasitaikė, kad visi viešbučių tarnautojai buvo malonūs ir paslaugūs, ypač kurie geriau kalbėjo angliškai. Viename viešbutyje labai gerai angliškai kalbanti tarnautoja pasakė:

— Man jūsų gaila, bet viešbučio, ypač šioje miesto dalyje,

nerasite. Dar nepasibaigęs vasaros sezonas, o jau prasidėjusios įvairios konferencijos ir tarptautinės prekybos parodos — viešbučiai užpildyti. Aš jums duosiu turizmo įstaigos adresą. Nuvykite ten. Rasite gal pusantrą šimto laukiančiųjų, bet jie jums viešbutį suras. Tik gal gan toli už Paryžius.

Ji užrašė adresą, pasirodo, tą patį, kurį buvo davusi nesimpatiškoji tarnautoja Invalidų autobusų stotyje.

Iš "medžioklės" grįžau nieko nepaėšęs. Prie sienos prispirti, nutarėme skambinti Prancūzijos LB krašto valdybos pirmininkui kun. Jonui Petrošiumi ir prašyti pagalbos, nors iš tikro nenorėjome jo varginti, žinodami, jog beveik visi keliautojai, atsidūrę Paryžiuje, neduoda jam ramybės.

Draugiškas kun. Petrošiaus balsas pataisė nuotaiką. Pažadėjo panaudoti savo turimus ryšius su viešbučiais ir paprašė vėl pasikambinti po 15 minučių. Kai paskambinome, viešbutį jau turėjome. Nieko nelaukdami dūmėme taksiu, lyg lenktynėse, duotu adresu. Buvo likęs tik vienas kambarys. Kai mes jį už-

ėmėme, duryse buvo pakabintas užrašas, kad laisvų vietų nebėra.

Visi keliautojai skundžiasi, kad Paryžius turistui esąs vienas iš brangiausių miestų pasaulyje. Ačiū kun. Petrošiumi, mums buvo pigiausias. Labai švarus, daugiausiai amerikiečiais apgyvendintas viešbutis mums kainavo 14 dol. nakčiai. Ir geroje vietoje — netoli Senos upės prie Rivoli gatvės. Pėsčiom pasiekiamas Louvras, Notre Dame katedra, Santarvės aikštė (kurioje Prancūzų revoliucijos giljotina nukirto 20,000 galvų) ir kitos matytinos vietos. Sugebant naudotis požeminiu traukiniu, Paryžiuje lengva orientuotis ir surasti norimus adresus.

Su Paryžiaus lietuviais

Beveik visą savaitę bėginėjome po Paryžių milijonų turistų išmintais takais. Paryžius visu kuo turtingas, ir daug ką jame yra pamatyti. Aplankiusiam daugelį veik visų kontinentų didmiesčių Paryžius vis tiek lieka naujas, originalus, nepakartojamas. Tad norėjome kiek įmanoma daugiau jo pamatyti; ne tik garsiąsias istorines vietas, bažnyčias ir muziejuose sutelktus meno lobius, bet ir pajusti šio didmiesčio dienos ir nakties gyvenimo pulsą gatvėse, kavinėse, kvartaluose. Neliko daug laiko kontaktams su Paryžiaus lietuviais. Tačiau turėjo atsirasti laiko padaryti vizitą mūsų geradariui kun. Jonui Petrošiumi, ap-

lankyti jaunų dienų bičiulį skulptorių Antaną Mončį ir pasižvalgyti dailininko Vytauto Kasulio galerijoje.

Kun. Jono Petrošiaus butas erdvas, apstatytas senokais baldais ir laukias remonto. Tai liudija buto šeimininko finansinius nepriekštus. Bet jo širdis turtinga lietuviškais rūpesčiais. Gi tų rūpesčių Prancūzijos lietuvių bendruomenėje gan gausu, nors jie gal ir kitokio pobūdžio negu Amerikoje.

PLB valdybos pirmininko Vytauto Kamanto buvau paprašytas painformuoti Prancūzijos LB valdybos pirmininką apie Amerikos lietuvių gyvenimą ir pasiinformuoti apie gyvenimą Prancūzijoje. Taigi su kun. J.

Petrošiumi pasikeitėme informacijomis.

Prancūzijoje lietuvių palyginti nedaug, o ir tie patys gyvena plačiai išsisklaidę. Daug mišrių šeimų. Lietuvių Bendruomenė stengiasi palaikyti bendruomeninio lietuvių gyvenimo gyvybę. Pirmininko bute vyksta susirinkimai, pasitarimai, posėdžiai. Organizuojami Lietuvos nepriklausomybės švenčių minėjimai. 1981 Prancūzijos LB suorganizavo ir globojo Europos lietuvių studijų dienas. Kas antrą sekmadienį kun. J. Petrošius laiko pamaldas Paryžiaus lietuviams. Gaila, kad tą sekmadienį, kada buvome Paryžiuje, pamaldų nebuvo. Būtų buvę proga sutikti ir pažinti daugiau Prancūzi-

jos lietuvių.

Nelengva kito krašto lietuviui išaiškinti Amerikos lietuvių susiskaldymo priežastis. Juk esama kunigų, rankomis susiėmusių su ateistais ir kartu kovojančių prieš katalikų spaudą ir vienuolynus. Taigi plyšiai atsiranda ne pagal pasaulėžiūrinės sienas. Net ir politinė prasme yra atsiradę keistos ir sunkiai suprantamos koalicijos. Kalbėjome su kun. Petrošiumi tais reikalais. Mano nuomone, šiuo metu Amerikos lietuvių visuomenėje yra išryškėję du pagrindiniai susigrupavimai: viename sparne susitelkę žmonės, kurie demokratinus principus išpažįsta ir praktikoja, antrame — kurie tuos principus pripažįsta, bet ne praktikoja. Tokie, atrodo, yra tų susigrupavimų bendrieji vardikliai. Atsisakius demokratinų principų praktikos, susidaro derlinga dirva veisti visuomeninio gyvenimo negerovėms. Ta prasme ir dėščiau kun. J. Petrošiumi Amerikos lietuvių visuomeninio gyvenimo bėdas.

Prancūzijos LB valdybos pirmininkas taip pat kėlė klausimą, kodėl Vlika sudarančios grupės nepasistengia išgyvendinti iš jo įsikverbusių negerovių.

— Tai yra Vlika sudarančių grupių atsakomybė, — kalbėjo kun. Petrošius.

Reportažo autorius Paryžiuje prie Eifelio bokšto

(Bus daugiau)

Ji RIZIKUODAMA IŠGELBĖJO MERGAITĘ

Vieną sekmadienį, atėjęs į Los Angeles Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčią, pastebėjau greitame suole nematytą senutę su jaunuoliu. Iš pradžių neatkreipiau daug dėmesio, tik kai prieš pamaldas prie jų priėjęs klebonas prel. J. Kučingis pakvietė atsisėsti viename iš priekinių suolų, pagalvojau, kad čia yra kažkas nekasdieniška.

Ir iš tikrųjų, prieš pat sumą prel. J. Kučingis pranešė, kad šiandien mūsų bažnyčioj yra ne dažnas reiškinys, nes čia turime moterį, Zosę Lisauskaitę, išgelbėjusią nacių okupacijos laikais Lietuvos žydų šeimos penkerių metų mergaitę, kurios sūnus Romanas atvežė ją į bažnyčią.

Po pamaldų jie abu visų buvo pagarbiai sutikti ir apdovanoti. Vėliau jie čia kartu su išgelbėta Regina Beder-Kab ketletą kartų lankėsi ir dalyvavo prel. J. Kučingio kunigystės sukakties paminėjime.

Staiga man kilo prisiminimai iš toli nubangavusių jaunystės dienų, kai nepriklausomas Lietuvos laikais mokiausi katalikiškoje gimnazijoje Prienuose, kurios direktorium buvo kan. P. Martišius. Man bebaigiant šią gimnaziją antrojo nepriklausomybės dešimtmecio pradžioj, turbūt nesuklysiu pasakę, kad mūsų gimnazijoj buvo apie 15% žydų tautybės mokinių. Iš pradžių į vieną aukštesniųjų klasių įstojo J. Štukurevičius, o vėliau į žemesnes klases — jo brolis, Z. Bagranskis, seserys Finkelšteinaitės ir daug kitų. Miesto žydų jaunimas atėdavo į rengiamus gimnazijoj pasilinksminimus. Nebuvo jaučiama jokio nesutarimo ar nesuspatingumo. Man pačiam teko būti dviejose žydų šeimose jų vaikų korepetitorium. Tik svetimieji, okupavę Lietuvą, atnešė pikta neapykantos sėklą, kurią pasėjo ne tik tarp atskirų tautybių, bet ir tos pačios tautos narių, suskirstydami juos liaudies drau-

gais ir priešais, nustatydami vienus prieš kitus. Po to sekusi vokiečių okupacija, kurios pastatyti nacių gauleiteriai, vadovaudamiesi rasistine neapykanta ir tautų mažavertiškumo teorija, ypatingai nukreipė savo veiksmus į žydų tautybės Lietuvos piliečių skriaudimą ir naikinimą. Autoritetingų asmenų pastangos užstoti savo krašto piliečius nieko nepadėjo. Žydų tautybės asmenų slėpimas buvo laikomas didžiuoju nusikaltimu, už kurį skiriama mirties bausmė. Tačiau, nežinint to, buvo žmonių, kurie, rizikuodami savo gyvybe, stengėsi paslėpti žydų kilmės asmenis, ypač vaikus. Kai kurie jų dėl to skaudžiai nukentėjo, kiti nebuvo išaiškinti.

Viena iš tokių drąsių kilniaširdžių yra Zosė Lisauskaitė, 87 metų, kilusi iš Zarasų apylinkės, paprasta neraštinga moterėlė, 1941 m. paėmusi savo globon Kauno žydų šeimos mergaitę, su kuria gyveno Daugpilyje, Latvijoje. Kad turėtų dokumentus, pakrikštijo ją katalikų bažnyčioj. Ji buvo slapstoma pas apylinkės ūkininkus apie 10 kilometrų nuo Daugpilio. Čia našlaitei teko dirbti visus pagal vaikišką pajėgumą ūkio darbus: ganyti gyvulius, juos šerti, rėvėti piktžolės. Apylinkės gyventojai buvo mišrūs ir kalbėjo įvairiom kalbom: lenkiškai, rusiškai, latviškai, lietuviškai.

Vokiečiam iš Lietuvos pasitraukus ir karą pralaimėjus, 1946 su savo globėja atvyko į Kauną ir patyrė, kad jos tėvai ir broliai žuvo nacių koncentracijos lageriuose. Regina buvo apgyvendinta vaikų namuose, lankė mokyklą. Baigusi vidurinę mokyklą, susipažino su Abraomu Kab, kilusiu iš Latvijos, už kurio netrukus ištekėjo. Išsikeldama į Rygą, pasiėmė kartu ir savo buvusią globėją Zosę Lisauskaitę, kuri buvo kaip jų šeimos narė. Kai nutarė emigruoti į užsienį ir padavė pareiškimą, pasakoja Regina, ji buvo tuojau atleista iš darbo, nes tai reiškia, kad toks žmogus yra nepatenkintas esama sistema ir

todėl nepageidaujamas.

Dar turėjo vargą, kol išsiriūpino leidimą, kad būtų kartu išleista ir jos buvusi globėja, kurios nenorėjusi senatvę vienos palikti, nes ji nebuvo formaliai mergaitės adoptavusi. Tačiau kai smulkiai visas aplinkybes išdėstė, po didelių pastangų gavo leidimą, ir Regina su visa savo šeima — vyru, dviem sūnumis ir senute Zose iš Latvijos išvyko į užsienį; per Austriją ir Italiją pasiekė Amerikos krantus, prieš keletą mėnesių apsigyvendami Los Angeles mieste, Kalifornijoje. I. Medziukas

PAS RHODE ISLAND LIETUVIUS

Providence, R.I.

Šv. Kazimiero lietuvių parapijoj birželio 6 pamaldomis paminėta tebesitęsiančios lietuvių tautos tragedijos kruviniausioji dalis, kada didžiu žiaurumu dešimtys tūkstančių nekaltų lietuvių 1941 birželio mėn. buvo išvežti į Sibirą.

Sumą Bendruomenės intencija koncelebravo Tėv. dr. A. Jurgelaitis, PO, Providence kolegijos profesorius, ir klebonas kun. dr. V. Cukuras. Pirmasis pasakė ir pamokslus lietuvių ir anglų kalbomis.

Mišių metu Aldona Kairienė skaitė atitinkamus tekstus, kurie pamaldų dalyviams kėlė ryžtą kovai prieš žiauriausią pasaulį neteisębę, kad ne tik lietuviai,

Vita glaudžiai bendradarbiauja su Spindulio LB jaunimo ansambliu. Ji yra ilgametė Spindulio jaunimo choro narė, choro solistė, tautinių šokių šokėja ir mokytoja. Spindulio išleistoje plokštelėj dalyvauja kaip solistė.

Nėsvetima Vitai ir operų muzika. Ji dalyvavo La Traviata mėgėjų pastatyme, o paskutiniiais metais, dalyvaudama universiteto operos klasėj, dalyvavo keliuose pastatymuose, jų tarpe Madame Butterfly. Ji taip pat dalyvavo UCLA moterų chore, atlikdama solo partijas, ir universiteto mišriame chore.

Šeštadieninę lituanistinę mokyklą Vita dėstė tikyba, tautinius šokius ir dainavimą, o taip pat yra buvusi mokyklos choro vadovė.

Visuomeninėj veikloj Vita uoliai pasireiškia studentų ateitininkų draugovėj, yra valdybos narė. Ji yra ir jaunųjų ateitininkų viena iš vadovių, keletą metų vadovavusi ateitininkų stovyklose Kalifornijoje ir Dainavoj.

Šv. Kazimiero lietuvių parapijoj įvedus jaunimo mišias, Vita uoliai talkina jų paruošime. Ji yra dažna mišių skaitytoja ir giesmių pravedėja.

Vitos broliai — Rimas ir Linas Polikaičiai — taip pat veiklūs jaunuoliai; ypač gerai pasirodo muzikinėse lietuvių parengimų dalyse.

Polikaičio graži šeima — tai tikras Kalifornijos lietuvių bendruomenės džiaugsmas.

Visi linkime Vitai, baigusiai universitetą, sėkmės ir ateity, nes ji žada dainavimo studijas tęsti ir toliau. — A. R.

Zosė Lisauskaitė (v.), neseniai atvykusi iš Lietuvos, su Regina Beder-Kab, kurią nacių siautėjimo metu išgelbėjo nuo mirties. Kairėje prel. J. Kučingis.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Birutė Pukelevičiūtė — DEVINTAS LAPAS. Premijuotas romanas. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas. Spaudė Draugo spaustuvė Chicagoj 1982. Viršelis dail. Kazio Veselkos. Autorės nuotrauka Algimanto Kezio. 472 psl. Kaina 12 dol. Gaunama ir Darbininko administracijoj.

Vos tik prisėdus skaityti šį romaną, visai pilnai galima pritari čia randamam trumpam jo apibūdinimui, kuris pradedamas šiaip:

„Birutė Pukelevičiūtė, premijuotais romanais, poezija, dramomis, pasireiškusi kaip brandi rašytoja lietuviui skaitytojui, ši kartą ateina su nauju romanu — Devintu lapu. Autorė čia vėl įveda dvigubą tikrovę — prisiminimų pasaulį ir dabartį. Tikrovė, išsakyta nuoširdžiai menine tiesa, tartum atveža personažus iš praeties gyvenimo, nupuoliant nuo jo dulkes, į dabartį, kuri po daugelio metų reiškiasi nauja patirtimi. Personažai tokie tikri, kad su jais gyveni praeties dienos ir dabarties tikrovėje, kuri iš prisiminimų padaro lyg pojūčiais jaučiamą gyvenimą.“

Tai knyga, kuri skaitytoją prives savęs pririša. Ji labai įdomi įvairiausių pergyvenimų antrojo pasaulinio karo metu turėjusiai vyresniajai „dypukų“ kartai. Tokia pat ji turėtų būti ir lietuviškai skaitančiam jaunimui, nes ir jos autorė nukelia skaitytoją į savo jaunystės laikus.

Ceslovas Butkys — TEISĖJO ATSIMINIMAI. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas. Spaudė Draugo spaustuvė Chicagoj 1982. Aplankas ir viršelis Jonės Karužaitės. Su autoriaus atvaizdu. 320 psl. Kaina 10 dol. Gaunama ir Darbininko administracijoj.

Knyga pradeda Vladė Butkienės-Cekonytės rašiniu „Žodis skaitytojams“. Jame trumpai, bet, atrodo, taikliai pavaizduojamas autorius ir apibūdinami jo atsiminimai:

„Aš Česlovą Butkį matau tokį, kokį jis save piešia šioje knygoje: daugelio nesuaprašytą, neįvertintą, su širdgėla širdyje, su kartoku jomuru lūpose. Šalia to, jis geras savo prities — teisės žinovas, nepaprastai darbštus, kruopštus. (...) — Šito pasakotojo gyvenimas išmargintas gausybe nuotykių carinėse Rusijos laikotarpio fone, Lietuvos gyvenimo vaizdais, šurpiais pergyvenimais Rusijoje revoliucijos metu, nepriklausomos Lietuvos teismų salų humoristinėmis situacijomis, tremties gyvenimu Vokietijoje ir įsikūrimu Amerikoje. — Česlovo Butkio atsiminimai įdomūs ne tik teisininkams, bet ir kiekvienam lietuviškos knygos mėgėjui ir rėmėjui, neišskiriant nei jaunosios kartos, kuri domisi nuotykingu lietuvių gyvenimu.“

Knygoj yra trys dalys. I-ojoj dalyje yra šie skyriai: Antros rūšies pilietis, Lietuvių kalbos nemokėjimo priežastys, Vaikystė ir mokslo metai, Studentavimas. II-ojoj dalyje: Penkeri metai Pietų Rusijoje, Odesoje, Nikolaevske, Vėl Odesoje. III-ojoj dalyje: Jis gyveno greta mūsų, Teisininkų draugijos pirmininkas, „Vaikų namelio“ draugija, Profesorius ir gimnazijos direktorius, Artelių sąjungos steigėjas, jos planavimo viršininkas, Gyvenimas Vokietijoje, Dramaturgas, rašytojas ir žurnalistas.

Matom, kad knygos autorius, gimęs 1894 metais Rygoj, Latvijoje, savo turtingame gyvenime yra daug kur ir daug kuo buvęs. Yra bendradarbiavęs daugely laikraščiu ir išleidęs veikalų, reiškėsi ir grožinėj literatūroj, ypač dramaturgijoj.

Daug lietuviškų knygų ir suvenyrų turi Darbininko administracija. Skambink 212-827-1351 ir prašyk, kad pasiųstų knygas į namus.

60 metų sukaktis

(atkelta iš 3 psl.)

Nuo tada jau santykiai ėmė normuotis. 1921 liepos 13 jau į Kauną buvo paskirtas Amerikos kunsulas Clement S. Edwards.

Tuo pačiu metu lietuvių ir amerikiečių spauda daug rašė pripažinimo klausimu, žmonės rašė savo kongresmanam, senatoriam.

1922 birželio 30 atėjo iš Ambasadorių konferencijos pareiškimas, kad didieji sąjungininkai nutarė Lietuvą pripažinti de jure.

1922 liepos 24 valstybės sekretorius Hughes parašė laišką prezidentui Hardingui, kad viskas paruošta ir atėjo laikas suteikti Baltijos valstybėm pripažinimą. Prezidentas tą pačią dieną patvirtino pasiūlymą. Hughes rytojaus dieną painformavo Youngą, Rygoj esantį JAV atstovą, kad praneštų Estijos, Latvijos ir Lietuvos užsienių ministerijom, kad tuo pačiu laiku — liepos 28 JAV suteikia pilną pripažinimą.

Lietuvoje žinią pranešė kunsulas Edwards užsienio reikalų ministeriui prof. Vladui Jurgučiu. Tas tuoj nuskubėjo į seimo posėdį ir žinią pranešė. Kilo didžiausios ovacijos „valio Amerika“, sugiedotas himnas. Tuoj mieste įvyko džiaugsmo ir padėkos demonstracijos prie Amerikos konsulato, sutraukusios dvidešimt tūkstančių dalyvių.

Washingtono laikraščiai pripažinimo žinią paskelbė 1922 liepos 28 rytinėse laidose. New Yorke, Philadelphijoje įvyko didžiulės lietuvių demonstracijos, gausūs padėkos laiškai plaukė į Valstybės departamentą.

JAV vyriausybė Lietuvos, Latvijos ir Estijos de jure pripažinimo tebesilaiko ir šiandien. Tai vėl ypač aiškiai pabrėžė prezidentas Ronald Reagan savo laiške Amerikos Pabaltiečių Laisvės Lygai 1982 gegužės 23.

LOS ANGELES, CALIFORNIA

VITA POLIKAITYTĖ BAIGĖ MOKSLUS

Vita Polikaitytė, Dalilės ir Antano Polikaičių dukra, birželio 20 gavo BA laipsnį iš muzikos srities UCLA universitete, Los Angeles, Calif.

Vita Los Angeles lietuvių kolonijoj savo muzikiniais sugebėjimais yra pasireiškusi įvairiausiomis progomis. Keletą metų ji dainavo Šv. Kazimiero lietuvių parapijos chore, o taip pat įvairiomis progomis yra giedojusi bažnyčioj solo. Ji dažnai dalyvauja kaip meninių programų atlikėja įvairiuose kultūriniuose parengimuose, minėjimuose ir baliuose. Garsiajame Viva Europa spektaklyje pastatyme ji dalyvavo kaip solistė Los Angeles, o taip pat ir Clevelande, Chicagoj ir New Yorke. Jaunimo kongreso proga 1979 vasarą pasirodė talentų vakare Frankfurte.

Vita Polikaitytė, baigdama UCLA universitetą, birželio 6 surengė savo dainų recitalį. Akomponavo Steve Lightburn

bet ir visa žmonija būtų apsaugota nuo nekalto kraujo praliejimo.

Bristol, R.I.

Lietuvos vyčių 103-oji kuopa jau šešti metai surengia bausių birželio įvykių minėjimą Bristol, R.I. Šv. Marijos bažnyčioj birželio 12 Tėv. dr. A. Jurgelaitis, OP, ir parapijos klebonas W.C. O'Connell koncelebravo mišias. Buvo prisimintas žymus veikėjas a.a. Jonas A. Stoškus.

Vietinių amerikiečių pripildytoj erdvioj bažnyčioj dalyvavo nemažas būrys lietuvių, ypač Lietuvos vyčių. Matėsi gražiais lietuviškais tautiškais drabužiais

RYTINĖJ FLORIDOJ

Gegužinė Pompano Beach

LB Auksinio Kranto apylinkės valdyba gegužės 16 Tradewind Parke, Pompano Beach, surengė vietiniam lietuviams ir jų svečiam gegužinę. Apylinkės pirm. Vytautas Stelmokas, pradėjęs sveikinimu, šia proga paminėjo JAV LB 30 metų veiklos sukaktį. Trumpoj kalboj pabrėžė LB svarbą ir veiklos gaires.

Rinkiminė komisija, pirmininkaujama V. Balčiūno, priminė, kad tą dieną baigiasi rinkimai į JAV LB tarybą ir PLB seimą. Vyt. Stelmokas įteikė JAV LB krašto valdybos skirtus pasižymėjimus apylinkės veikėjam Valerijonui Balčiūnui ir Stasiui Griškeliui.

Po oficialiosios dalies pirmininkas pakvietė svečius vaišintis vyr. šeimininkės S. Stelmokienės ir jos tautininkų paruoštomis vaišėmis. Viešnia Šeputienė iš Miami apylinkės padainavo keletą gražių dainų. Jai pritarė ir kiti svečiai.

Motinos diena

Motinos diena iškiliai atšvęs-

Pranas Daina

ARTĖJA VYČIŲ SEIMAS

Lietuvos vyčiai daugumoje yra jau Amerikoje gimę, antros ar trečios kartos lietuviai, tačiau jų širdyse yra karšta meilė Lietuvai ir jos tradicijom. Jų tėvai uoliai stengėsi, kad šie ryšiai su lietuvių beaugtų ir gyvuotų. Jų pastangomis buvo statomos lietuvių bažnyčios ir mokyklos, organizuojamas jaunimas, užlaikomos lietuviškos įstaigos.

Lietuvos vyčių pastangomis nuo pat pradžių (1913) Lietuvos reikalai buvo laikomi pirmojo vietoj. 1919 buvo suorganizuoti Lietuvos laisvės sargai, pradėtas Kardo Fondas, iš kurio lėšų vėliau buvo nupirktas aukso kardas gen. S. Žukauskui, Lietuvos kariuomenės vadui. 1927 buvo užmegzti santykiai su ateitininkais ir pavasarininkais. Vyčiai siuntė aukas šauliam, Kareivių Globojimo Draugijai bei moksleiviam.

Vyčių organizacija buvo įkurta 1913 balandžio 27 Lawrence, Mass. Jos pagrindinis tikslas buvo suburti lietuvių jaunimą. Pagrindiniai steigėjai buvo Mykolas Norkūnas ir Stasys Bugnavičius, talkinant kun. J. Aleknavičiui, kun. A. Jusaičiui, A. Simoniūtei, K. Urbonui, S. Mačiulskui, A. Jankauskui,

pasipuošusių, jų tarpe ir vytis Francis Kapiskas. Kitataučiai čia nuolat supažindinami su lietuvių tautos pavergimu. Bažnyčios biuleteny aprašytos lietuvių deportacijos į Sibiro taigas.

Ypač tenka paminėti Amerikoj gimusio Tėv. dr. A. Jurgelaitis, OP, ir parapijos klebonas W.C. O'Connell koncelebravo mišias. Buvo prisimintas žymus veikėjas a.a. Jonas A. Stoškus.

Po pamaldų priėmimas ir programa vyko Viktoro ir Beatričės Mathieu namuose. Tarp kitko ten buvo pagerbtas ilgametis lietuvių rėmėjas Russell J. Boyle, įteikiant jam „Friend of Lithuania“ žymenį.

A. Valiūškis

ta LB Auksinio Kranto apylinkėj ir LB Palm Beach (Juno Beach) apylinkėj.

Juno Beach Lietuvos Dukterys, vadovaujant A. Biliūnienėi, gegužės 2 surengė gražią motinų pagerbimo šventę. St. Paul of the Cross bažnyčioj kun. V. Pikturka aukėjo mišias ir pasakė pritaikytą pamokslą. Gausūs pamaldų dalyviai, vadovaujant J. Daugėlienei, giedojo lietuviškas giesmes.

Po pamaldų visi susirinko į Metodistų bažnyčios salę, kur minėjimo programai vadovavo A. Biliūnienė. Lietuvos Dukterų pirmininkė apibūdino lietuvių motiną ir jos reikšmę lietuvių tautai ir Bažnyčiai. Jaunieji dalyviai padėklamavo eilėraščių. Paskaitą apie motinas skaitė Paulius Leonas. S. ir S. Vaškiai iš St. Petersburg atliko dalį meninės programos. Po to visiems pietus parengė Lietuvos Dukterys.

LB Auksinio Kranto apylinkės lietuvių gegužės 9 dalyvavo St. Coleman bažnyčioj, kur lietuviškai mišias aukėjo ir pritaikytą pamokslą pasakė kun. V. Pikturka. Mišių skaitymus iš Šv. Rašto atliko inž. Pr. Urbutis. Giedančiai miniai vargonais pritarė p. Grigutis. Po mišių sugiedota gegužinė giesmė Marijos garbei.

Pranas Daina

Vincas Gražulis, C-25

HARTFORDO RADIOJOS SIDABRINĖ SUKAKTIS

Ne taip jau dažnai Hartforde susirenka 200 su viršum lietuvių, nors tai būtų ir gana reikšmingas įvykis ar jo paminėjimas, tačiau gegužės 2 Lietuvos Klubo didžiojo salėn į Hartfordo Tėvynės Garsų radijo valandos 25 metų gyvavimo sukakties minėjimą atsilankė neįtikėtina daug. Matėsi svečių net ir iš gretimų valstijų.

Sukakties minėjimą jau triu žodžiu atidarė ir jį gražiai pravedė viena iš pranešėjų — Zita Dapkienė.

Minėjimo programa pradėta sukaktuvinės radijo valandos vedėjo Algimanto Dragūnevičiaus pranešimu. Štai keletas ištraukų iš jo pranešimo.

„Prieš 25 metus, kovo 31, oro bangomis nuskambėjo pirmoji Hartfordo Tėvynės Garsų radijo programa. Tėvynės Garsai simbolizuoja valandėlės tikslus — garsus iš tėvynės. Normaliu atveju mes, išeiviai, turėtume ryšį su tėvyne, ir mūsų tarpą vis išlietuvių naujų jėgų, mus lankyto menininkai, būtų stengiamasi mus kelti dvasiškai, mes būtume reikalingi. Bet šiandien mes neturim laisvos Lietuvos, o okupantam mes esam raktis. Mūsų veikla juos erzina, mūsų priminimas Lietuvos užgrobito juos siutina. Ir kaip skaudu pavergtos Lietuvos spaudoj skaityti apie jų džiaugsmą mūsų nutautėjimu, džiaugsmą, kad mažėja šeštadieninės mokyklos, lietuviškų laikraščių prenumeratorių skaičiai, kad pilnos lentynos neišpirktų knygų, džiaugsmą nesantaika mūsų tarpe. Jie nori, kad mes tyliai pripažintume esamą padėtį. Bet ne tauta, o tik okupantai skelbia mus esant nereikalingą tautai atplaiša. Jie mus padarė atplaišomis. Tik jų dėka pilnas Sibiras ir kiti pasviečiai jų padarytų atplaišų, kurios, keldamos ir guldamos, juos praeikia. Ne visi iš mūsų, pasitraukę iš Lietuvos, vien tik dėl to esam geri, ir ne visi ten likę, nešantys beveik 40 metų vergiją, yra blogi. Ten žmonės priversti prisitaikyti. Blogi tik pasidavėliai. Čia niekas mūsų neprievartauja.

Bet lietuviai, nors ir nelaisvė, kuria. Tėvynės Garsai nebijo dabar ok. Lietuvoj sukurtos ar harmonizuotos dainos, įkalbėto gražiojo žodžio. Tėvynės Garsai stengiasi jus informuoti, kas ten vyksta ir kas daroma čia, priminti pasauliui jų padėtį. O ar tai geriau, ar blogiau mum pavyksta, jūs geriau žinot. Mes stengėmės ir stengsimės, kad lietuviškas žodis ir daina lankytojų jūsų namus.

Mūsų programos steigėjais buvo 11 asmenų, įnešusių po 50 dol. Būtent: Bronius Vedeikis, Juozas Belazaras, Julius Bytautas, Feliksas Bočiūnas, Pranas Buškevičius, Ona Brazauskienė, Kotryna Degutienė, Ernė Kruher, Leo Mazotas, Algirdas Pilvelis ir Vytautas Giedraitis. Iš jų 3 jau mirę. Pagrindiniais organizatoriais buvo Bronius Vedeikis ir Juozas Belazaras. Jie abu, ir dabartinė valdybos pirmininkė Kotryna Degutienė, daugelį metų buvo valdyboj ir nešė sunkią lėšų telkimo našą. Jie tikrai nusipelnę pagarbos.

Pirmus dvejus metus programai vadovavo Vladas Plečkaitis, o jam talkino Feliksas Bočiūnas. Antrus dvejus metus (1959-61) vedėju buvo Jurgis Petkaitis, kurio pakviestas vedėju valandėlės kultūrinę dalį. Taigi programoj esu 23 metus, o vedėju — 21. Ypatingai dėkoju mūsų pranešėjų-redaktorių štabui: Zitai Dapkienėi, programoj esančiai 19 metų, paruošusiai kelias dešimtis paskaitėlių, atidarymų, supažindinimų, dailiojo žodžio interpretatorei ir perdavėjai. Ir po kelių metų jos įkalbėjimai su malonumu klausomi. Alfonsui Dzikui, artėjančiam prie 19 darbo metų, pranešėjui, kiek to būtinai reikia, anglų kalba, vertė-

ju, magnetinė juostelėn įrašiusiam visus svarbesnius įvykius Hartforde. Ir pačiam naujausiam mūsų pranešėjui, valandėlės esančiam „tik“ 16 metų — Lionginui Kapeckui, kurio balsą jūs nuolat girdit, bet kurio darbas daugiausia žinomas valdybai. Tad dar kartą dėkoju visiems programos steigėjams, bendradarbiams, talkininkams ir jum, mieli klausytojai, kurių pinigines pagalbos dėka programa išsilaiko.

Tėvynės Garsai kalba į visus lietuvius be jokių partinių, ideologinių ar religinių įsitikinimų skirtumo, jungia senuosius ir naujuosius ateivius, senimą ir jaunimą. Tėvynės Garsai, peržengę parapijų ribas, pasibel-džia į jūsų namus ir lietuvių širdį lietuviška daina, tinkamu lietuvišku žodžiu. Lietuviškos radijo programos yra dalis lietuvių gyvenimo. Mes per jūsų ausis einam į jūsų širdis. Ir nebuvo atveju, kad nors vieną kartą dėl mūsų kaltės per 25 metus nebūtų programos.”

Po vedėjo pranešimo, palydėto gausiais plojimais, vyko sveikinimai. O jų buvo apšči, raštu ir žodžiu, organizacijų atstovų ir pavienių asmenų. Išskirtinai Tėvynės Garsus pasveikino, o juose dirbantiesiems už pasiaukojimą, neorganizuotos visuomenės-klausytojų vardu, padėkojo dr. Alfonsas Stankaitis. Scenon iškviesti programos steigėjai ir pranešėjai buvo apdovanoti gėlių žiedais ir nuoširdžiais plojimais.

Mening šventės programos dalį puikiai atliko muz. Jurgio Petkaičio vadovaujamas vyrų kvartetas „Vytiš“, padainuodamas keletą dainų.

Hartfordo Tėvynės Garsai yra vienintelė lietuviška radijo programa visoje Connecticut valstijoje. Tik jai vienai, dėka pasižventusių asmenų ir lietuviškos radijo programos reikalingumą supančios visuomenės aukų, buvo lemta sulaukti sidabrinio jubiliejaus. Ypač padėkos verti tie, kurie ją nuolat remia, nes šiuo metu apmokamų skelbimų yra belikę tik du. Svetimas Tėvynės Garsams verkšlenimas ir elgetavimas programos išlaikymui, bet to, atrodo, ir nereikia, nes dar šiandien, sukakties proga, plaukia sveikinimai, padėkos ir aukos. Ir plauks jos tol, kol Tėvynės Garsai aiškiai ir be kompromisų laikysis iki šiol vedamos linijos okupanto atžvilgiu, kol programų įvairumu ir meniškumu jų perdavimu žavės klausytojus. Ilgiausių metų Hartfordo Tėvynės Garsam.

J. B.

HARTFORD, CONN.

Jaunuolių protestas prieš Billy Graham pareiškimus

Į Hartfordo Civic Center gegužės 23 buvo atvykęs Billy Graham. Daugiau kaip 16,000 įvairių tikėjimų žmonių suėjo

Hartfordo radijo valandėlė „Tėvynės garsai“ gegužės 23 minėjo 25 metų sukaktį. Nuotraukoje matome „Tėvynės garsų“ štabą. Iš k. Alfonsas Dzikas, Lionginas Kapeckas, Zita Dapkienė ir vedėjas Algimantas Dragūnevičius.

paklausti, ką šis nuostabus vyras pasakys apie Dievą ir gyvenimą. Laukė jo ir lietuviai, ukrainiečiai ir lenkai. Laukė ne protestuoti prieš Billy Graham kaip prieš pamokslininką, bet prieš jo pasisakymus apie tikėjimo laisvę Sovietų Sąjungoj.

Penki jaunuoliai išdrįso tęsti tą protestavimą viduje Civic Center. Rima Budrytė, Zina Dresliūtė, Audrius Budrys, Saulius Dzikas ir Paulius Šerkšnas įsinešė suvyniotą baltą paklodę, ant kurios buvo užrašyta didelė melnų raidėmis: „Blessed are the USSR Christians who thirst and hunger for justice“ (ištrauka iš Mato Evangelijos). Programa buvo ilga. Giedojo 1500 asmenų choras, ir daug žmonių buvo kviejami tirti po porą žodžių, kaip jie jautėsi dirbdami su Billy Graham ir kaip jis jų gyvenimą pakeitė.

Paskutinis turėjo išeiti pats Billy Graham. Kai jis ramiai pradėjo kalbėti, tie penki žinojo, kad jau jiems laikas pasirodyti — kad Billy Graham pamatytų, jog ne visi jo klauso ir juo seka. Tie penki užlipo į pramatytą vietą, išsiriškiavo ir ištiesė paklodę. Tuoj pat prižiūrėtojai griebė tą paklodę, bet jaunuoliai nepasidavė. Jie laikė ją ir šaukė, kiek tik balsai leido: „Billy, did you help the Christians in Moscow, did you help? did you help?“ Billy girdėjo tą triukšmą. Jis pasuko galvą į viršų pažiūrėti, bet kalbos nenutraukė.

Greitai subėgo daugiau prižiūrėtojų ir Civic Center sargyba, atėmė paklodę ir išlydėjo tuos dar šaukiančius jaunuolius.

Kai jaunuoliai vėl lauke atsidarė, visi jautėsi patenkinti, kad viskas taip pasisekė. Tuoj atėjo Hartfordo laikraščio reporterė ir pareiškė, kad visi salėj matė, kas darėsi, ir kad ji norėjo aprašyti, kodėl penki jaunuoliai, nuo 17 m. iki 22 m. amžiaus, norėjo, kad Billy Graham juos matytų. Jai buvo paaiškinta, kad jaunimas rūpinasi, kas darosi Lietuvoj, ir kad jis dirba, tikėdamas, jog Lietuva bus laisva. Kai toks žmogus, kaip Billy Graham, nežinodamas, kas tikrai darosi Sovietų Sąjungoj, pasakoja visai Amerikai, kad ten ne taip blogai, tai tų jaunuolių tikslas yra parodyti visiem, kad

pas sovietus nėra laisvės, kad Billy Graham nuvažiavęs nepadėjo krikščionim, bet jis darė ir sakė, ką sovietai norėjo, kad visi girdėtų.

Visose Connecticut televizijos stotyse ir visose CBS nacionalinėse žiniose buvo rodoma, kaip jaunuoliai buvo išvesti iš salės. Buvo laikraščiuose tai aprašyta, ir daug žmonių į tai atsiliepė. Tai, galima sakyti, tų jaunuolių tikslas buvo pasiektas, ir jų nepasitenkinimas Billy Graham pareiškimais plačiai paskleistas.

VVD

Birželio išvežimų paminėjimas

Hartfordo LB apylinkė šį mėtinį minėjimą surengė birželio 13. Jis prasidėjo lietuviškoms mišiomis 9 val. ryto. Skautai ir ramovėnai įžygiavo su savo organizacijų vėliavomis, po kuriomis buvo budima per visas mišias. Bažnytinis choras, vadovaujamas muz. Jurgio Petkaičio, pripildė bažnyčios erdvę lietuviškomis giesmėmis. Visi pajautė šios dienos prasmę.

Po mišių visi susirinko į žemutinę parapijos salę tolimesnį minėjimo programai. Ją pradėjo LB pirm. Ignas Budrys, pakviestas parapijos kleboną kun. J. Matutį sukalbėti maldą ir pristatydamas šios dienos prelegentą prof. Antaną Vasaitį. Publikoj matėsi senų, vidutinių ir visai jaunų veidų. Vieniems išvežimai buvo gyvenimo tikrovė, kitiems — tik sena Lietuvos istorijos dalis. Faktai, statistikos — daug kartų girdėti, daug kartų skaudžiai pergyventi, istorijos nepakeisim. Ir ką mes galim daryti, kuri yra mūsų pareiga gyvenant laisvoje, psichologinė Amerikoje? — užklause prelegentas. Atsakymas trumpas ir aiškus — išlikti lietuvišiais patriotais ir perduoti tą dvasią savo vaikams.

Prof. Vasaičio kalbą, kaip ir paprastai per minėjimus, į juostelę užrašė Alg. Dragūnevičius, ir ištraukus vėliau perdavė per Tėvynės Garsų lietuvišką radijo valandėlę.

Pertraukėlės metu LB rinko aukas specialiam LB reikalui. Meninę programą atliko Hartfordo šeštadieninės mokyklos mokiniai ir Berželio šokėjos, sušokdamos Sadutę. Tačiau šokėjos turėjo ir staigmeną. Vado-

vaujant Laimai Šimanskytei, jos gražiai padainavo porą dainų. Štai dar viena nauja šaka išsikerojo Hartfordo lietuviškasis jaunimas. Tikimės šią naują dainininkių grupę dar daug kartų girdėti!

Rimas Simonaitis (10 m.) ir Antanas Šerkšnas (13 m.) perskaitė savo rašinėlius šio minėjimo tema. Bernardo Brazdžio eilėraščių padeklamavo Milda Simonaitytė, Rima Budrytė ir Regina Zabulytė.

Minėjimas baigtas giesme „Marija, Marija“.

dlg

Lietuvių moterų klubo veikla

LMKF Hartfordo klubas, kaip kiekvienais metais, taip ir šiemet turėjo tradicinius Velykų pusryčius. Jie vyko Šv. Trejybės parapijos salėj.

Klubo veikliai pirmininkei St. Gečiauskienėi vadovaujant ir visom narėm mieliai talkinant, Velykų stalas nebuvo kasdieninis. Narės dirbo sutartinai, nesigailėdamos pastangų, kad tik svečiam būtų gražu, malonu ir skanu. Tai jam pavyko. Žmonių prigūžėjo pilna parapijos salė, ne tik vietinių, bet ir iš artimų apylinkių.

Po pirmininkės įžanginio žodžio klubo narė Sofija Alienė padeklamavo tai progai pritaikytą eilėraščių. Klebonas kun. J. Matutis po invokacijos palaimino valgių stalus. Taip pakilioj nuotikoj buvo praleista keletas malonių valandų. Klubo tikslas — išlaikyti tautines tradicijas — pasiektas.

Antras lietuvių moterų klubo parengimas buvo skirtas paremti Putnamo seselėm. Tai madų paroda, įvykusi balandžio 18 Veterans Memorial Clubhouse.

Prieš pasirodant klubo narėm su savo drabužiais, Laima Šimanskytė akordeonu pagrojo keletą gražių gabiuliukų. Modeliavo pačios narės: mamytės, jų dukros ir net anūkės. Įdomu, kad visi drabužiai buvo pačių narių siūti arba megzti. Pranešėja, drabužių apibūdintoja, buvo mūsų gražybėlė Ada Ustjanuskienė. Modeliavimo metu buvo girdima švelni muzika, kurią tvarkė Alfonsas Dzikas. Su savo siūtais arba megztais drabužiais pasirodė: Stasė Gečiauskienė, Dalia Dzikienė su dukra Rima, Marija Heslin su dukra Julyte, Gintarė Tijnėlytė ir Birutė Zabulienė su dukra Regina. Visų modeliutojų drabužiai buvo pasigėrėtini, kad net seselė Margarita dėkodama pabrėžė: nors ir maža Hartfordo kolonija, bet neatsilieka nuo Chicagos.

Madų parodos proga Putnamo seselės buvo atvežusios savo gamtos lietuviškos duonos, kuri per trumpą laiką buvo išpirkta. Gretimoj salėj buvo išstatyti klubo narės a.a. Antaninos Guntulienės šiaudukų paveikslai. Darbas gražus, tautiniai motyvai skoningai suderinti, akiai patrauklūs.

Loteriją sėkmingai pravedė Zita Dresliuvienė. Fantus aukojo: Aldona Saimininkienė — šiaudukų paveikslą, A. Vitkienė — vyno butelį, Gr. Aleksandra-vičienė — bičių medaus puodynelę, V. Nenortas — rankų darbo veidrodį, papuoštą jūrų kriauklėmis.

Po parodos klubo narės svečius vaišino savo suneštais sumuštiniais, skaniais pyragais ir kava.

Taip ir prabėgo keletas malonių valandėlių.

K.N.

— Kanadoj pensininkų klubų šalpos programos dešimtmečiui paminėti federalinės vyriausybės ministrė Monique Begin surengė suvažiavimą Montrealyje, kuriame dalyvavo 600 Quebeco provincijos klubų. Kiekvienas klubas turėjo teisę atsiųsti po keturis atstovus ir parodoj išstatyti keturis meno rodinus. Montrealio lietuvių pensininkų klubui Rūta atstovavo Juozas Šiaučius su mozaika, vaizduojančia Aušros Vartų Mariją. Parodoj pirmą ir trečią premijas gavo prancūzės moterys, o antrą — J. Šiaučius už menišką medžio mozaiką.

— Septintoji Lietuvių tautinių šokių šventė įvykis 1984 liepos 1 Cleveland, Ohio, modernaus Koliziejaus patalpose. Koliziejus yra modernus, arenos pobūdžio kompleksas, specialiai pastatytas didelio masto renginiam. Aplink areną yra 17,000 sėdimų vietų žiūrovam. Patalpos vėsinamos. Šios tautinių šokių šventės rengimo komiteto pirmininku LB krašto valdyba paskvietė dr. Antaną Butkų.

— Anatolijus Milūnas, Lietuvių respublikonų federacijos pirmininkas, JAV prezidento paskirtas greitekelių saugumo patarėjų komitetan. Iki šiol jis dirbo De Leuw Cather and Company Chicagoj. Dabar jis perims R. Adams Cowley vietą. A. Milūnas yra gimęs 1926 rugpjūčio 3 Lietuvoj.

— Vacys Slotkus iš Villavincencio, Kolumbijos, lankydamsis JAV savo sūnaus Kęstučio ir Nijolės Lenkauskaitės vestuvių proga, liuanistikos katedrai paskyrė 1000 dol.

— Varpininkų filisterių ir valstiečių liaudininkų suvažiavimas bus liepos 31 Toronto Lietuvių namuose.

— Aukštesnieji Lituanistikos kursai Toronte šiemet išleido dvylika mokslų baigusių abiturientų. Kursai buvo dėstomi gimnazijom užskaitam gauti lygyje. Buvo dėstoma lietuvių kalba ir literatūra, Lietuvos istorija ir visuomenės mokslas.

Pirmaisiais mokiniais baigė ir premijas gavo A. Sendzikaitė, G. Šaltmiraitė, B. Abramaitytė ir Z. Prakapaitė. Taip pat baigė mokslą ir gavo pažymėjimus: R. Budrys, A. Gvildys, R. Kamaitytė, P. Karosas, L. Keršytė, E. Labuckas, M. Spūdaitė ir A. Venclovas. Aukštesniųjų Lituanistikos kursų vadovas yra Antanas Rinkūnas, mokytoja — G. Pauliukonienė ir V. Matulaitis.

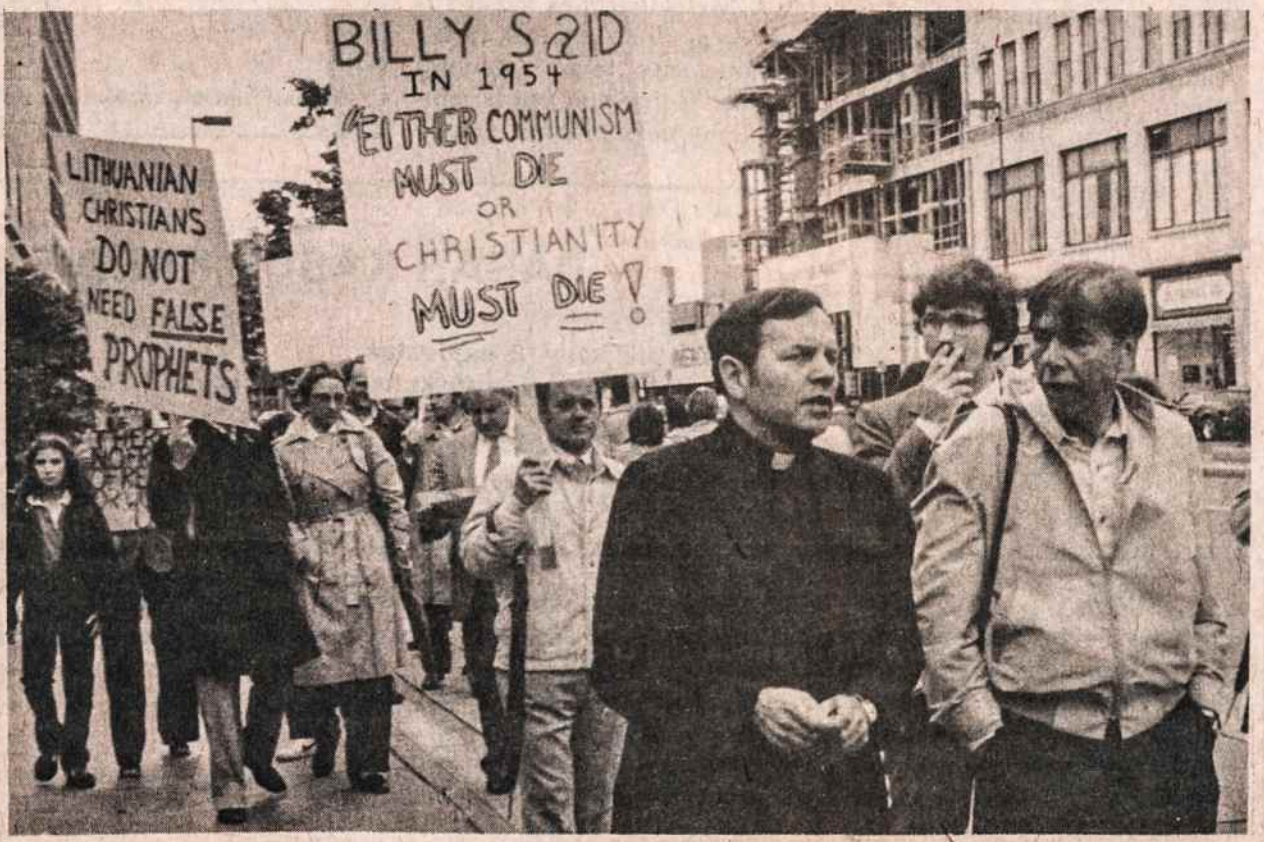
— Aušros laikraščio šimtmeitei sukakčiai artėjant, Dirvos savaitraštis paskelbė Aušros šimtmečio sukaktuvinį romano konkursą. Konkurso mėcenatas yra Simas Kašelionis, paskyręs laimėtojai 2500 dol.

— Šeštosios Dainų Šventės komitetas praneša, kad iki šiol užsiregistravo 31 suaugusių choras su 920 dainininkų. Šventės dainų sąsiuviniai jau paruošti išsiuntinėjimui. Dar neatsiliepę chorai raginami skubiai registruotis pas Joną Krutuliene, 7355 S. Richmond Ave., Chicago, IL 60629, tel. 312 476-2929. Dainų Šventė bus 1983 liepos 3 Chicagoj. Su ja bus užbaigtos II Pasaulio Lietuvių Dienos.

— Vasario 16 gimnazija Vokietijoj šiais mokslo metais turėjo 63 mokinius (33 mergaites ir 30 berniukų): 50 iš Vokietijos, 9 iš JAV, 2 iš D. Britanijos, po vieną iš Venecijos ir Australijos. Religiniu požiūriu 36 mokiniai yra katalikai, 27 — evangelikai. Gimnazijoj dirbo 22 mokytojai: 13 lietuvių (12 pilnu etatu, vienas nepilnu) ir 9 vokiečiai (vienas pilnu ir 8 nepilnu etatu). Administracijoj ir gimnazijos ūky yra 10 tarnautojų bei darbininkų.

— Donatas Vildzius, Irenos ir Gedimino Vildžių sūnus, gyv. Ledyard, Conn., baigė su pagyrimu (cum laude) Siena kolegiją, Loundonville, N.Y., įgydamas bakalauro (B.S.) laipsnį iš prekybinės administracijos. Jis jau pradėjo dirbti Tandy korporacijos kompiuterių centre, Waterford, Conn.

— Dail. Vincas Jomantas surengė sėkmingą savo skulptūrų parodą Melbourne, Australijoj, Storey meno galerijoj. Jo kūrinius palankiai įvertino gegužės 20 laidoj laikraščio The Herald meno kritikas R. Milleris.

Prie Hartfordo Civic Center gegužės 23 demonstruoja lietuviai prieš Billy Graham pasisakymus. Prieky matosi Hartfordo vyskupijos „communications director“ kun. Edmund Nadolny ir LB Hartfordo apylinkės pirm. Ignas Budrys. Nuotr. Alf. Dzikas

CLEVELAND, OHIO

Jaunoji karta žada skautybės tąsą

Lietuvių namuose Clevelande balandžio 23 įvyko iškilminga skaučių sueiga, kurią sukvietė Neringos tuntas, talkinamas skautininkių draugovės. Jei didelė dauguma jaunimo susirinkimų ir sueigų praeina nepastebėti plačiosios

visuomenės, tai šios sueigos negalima nepastebėti, nes jį yra tikrasis mūsų tautinės gyvybės branduolys. Jos pagrindinis tikslas buvo jaunų skautininkių įžodis, įtraukiant labai jaunas skautes į Lietuvos Skaučių Seserijos vadovų elitą.

Lietuvių namų žemutinė salė buvo skoningai paruošta ne oficialiai, bet nuotaikingai ir iškilmingai sueigai. Net ir kėdžių išdėstymas pusračiu, skoningai papuoštas stalas skautininkių pagamintais skanėstais ir būrys uniformuotų ir neuniformuotų skautų ir skaučių atrodė panašus į vieną darnią šeimą, kuri džiaugiasi nauju prieaugliu.

Sueigą atidarė ps. Julija Taorienė, viena iš jauniausių vadovių, jau prieš kurį laiką gavusi skautininkės kaklaraištį. Filisteris dr. Stepas Matas tarė trumpą, bet turiningą žodį, iškeldamas šv. Jurgio skautų tarptautinio globėjo, riteriško idealą, sueigai sutampant su šv. Jurgio diena. V. s. Regina Nasvytienė perskaitė vyr. skautininkės įsakymus, kuriuose buvo išvardintos skautininkės, nuspelniusios Clevelando skautijos darbe.

Ordinu už nuopelnus buvo apdovanota buvusi Neringos tunto tautininkė s. Elena Nainienė, o Lelijos ordinu — s. Malvina Švarcienė. Gintaro vadovų kurso baigimo ženklas buvo įteiktas Virginijai Juodišūtei. Į paskautininkes buvo pakeltos vos per 20 metų „persiritusios“ Virginija Juodišūte, Danutė Belzinskienė ir Vilija Nasvytytė. Tai darbščios skautiškos ir giliai lietuviškos jaunos moterys, savo tyliu darbu daug prisidėjusios prie Clevelando skaučių darbų ir įsigijusios pakankamai patyrimo, kad pajėgtų sekti vyresniųjų pėdomis. Todėl yra gyvybiškai svarbu, kad jaunosios vadovės ir

MOTERŲ SAJUNGOS VEIKLOJE

Maldos beatifikacijos reikalu Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Moterų Sąjungos pirmas pavasario darbas jau pradėtas. Tai maldos vėjus, kad arkivys-

toliau aktyviai dirbtų tunto ribose, savo žinojimą perduodamos jaunesnėms sesėm ir talkindamos vyresnėm, jau daugelį metų nešančiom vadovavimo našta.

Įžodį pravedė v. s. Stefanija Radzevičiūtė. Buvo graudu ir malonu stebėti, kai į platų skautininkių ratą dvi kandidatės atvedė jų motinos — Regina Nasvytienė ir Aldona Miškinienė, abi aktyvios skautininkės. Virginijos Juodišūtės iškilmingą įžodį savo buvimu pagerbė jos motinaitė.

Visi sveikino jaunąsias skautininkes, o jų veiduose švytėjo aiškiai matomas susijaudinimas ir jaunatviškas idealizmas. Neringos tunto kukli tautininkė v. s. Stefa Gedgaudienė į nusisekusių darbų tarpą su pasididžiumu gali įrašyti savo pastangas jaunimą stumti į priekį ir jį ruošti rimtam darbui, jaunosiose sesėse skatinant iniciatyvos ir savim pasitikėjimo jausmus. Tik tuo būdu galima tikėtis, kad skautija neliks be vadovių ir ateities.

Sueigos oficialiai daliai pasiūlymas, dar ilgai viešnis ir svečiai nesiskirstė. Tai buvo tikros skautiškos nuotaikos vakaras, kuriame derinosi rimtis ir džiaugsmas.

Aurelija Balašaitienė

Marija Mitrulytė, kurios mirties metinės suėjo šį pavasarį. Velionė buvo baigusi garsiąją Hays konservatoriją Eastone, Pa., vargonų ir balso klases. Kaip solistė ji yra koncertavusi Pensylvanijoje ir kitur lietuviams ir kitaraučiam. Vėliau 42 metus buvo vargonininkė lietuvių Aušros Vartų parapijoje, Chester, Pa., prie Philadelphia. Mirė praėjusį pavasarį seserų kazimieriečių senelių namuose Holland, Pa., sulaukusi gilios senatvės.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

BALTINUKAI — T SHIRTS
su Lietuvos trispalve ir Vytimi bei įrašu "Lithuanian and proud of it": vaikams (boy's size) S (6-8), M (10-12), L (14-16), suaugusiems (man's size) S (34-36), M (38-40), L (42-44), XL (46-48). Kalna su persiuntimu tik 6 dol. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

cupas Jurgis Matulaitis kuo greičiau būtų paskelbtas palaimintuoju ir šventuoju. Ypatinga maldos diena vyko Worcesterio balandžio 18 Katalikų Moterų Sąjungos iniciatyva.

Per spaudą ir radiją raginame visas lietuves ir visus lietuvius jungtis į šį kilnų lietuvišką vėjų.

Lietuviškų parapijų metai

Lietuvių katalikų organizacijų vadai su vysk. V. Brizgiu priešaky paskelbė šiuos metus lietuviškos parapijos metais. Prie to prisideda ir ALRK Moterų Sąjunga.

Lietuviškų parapijų metų klausimas buvo stropiai svarstomas 1981 metų seime. Nutarta talkinti šiame reikale visomis jėgomis. Mūsų lietuviškos parapijos yra labai brangios. Mūsų tėvų ir protėvių sunkių pastangų dėka jos buvo įkurtos. Mum lieka pareiga jas išlaikyti lietuviškomis kuo ilgiausiai.

Narės kviečiamos paskatinti tuos pažįstamus lietuvius, kurie lietuviškų parapijų nebelanko, vėl prie jų grįžti. Visos ir visi turi prisidėti prie lietuviškų parapijų atgaivinimo.

Laisvinimo veikloj

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimo proga Sąjungos vardu buvo paskelbti laišškai amerikiečių spaudoj, keičiant Lietuvos laisvės reikalą.

Sąjungos vardu pasiūstas laiškas JAV pašto įstaigos vadovui, prašant 1983 metais išleisti pašto ženklą su Darium ir Girėnu.

Naujos direktorės

Katalikų Moterų Sąjunga turi dvi naujas direktoras: Stefanija Stasiene paskirta Ohio direktore, o Danna Kamm — Floridos.

Sadūnaitės laiškas

Katalikų Moterų Sąjunga 1979 Nijolė Sadūnaitė išrinko kaip iškiliausią moterį, nukentėjusią dėl religijos ir lietuviškos. Nijolei Sadūnaitėi pagerbti Sąjunga išleido vienos L.K. Bažnyčios Kronikos anglišką laidą.

Pereitą vasarą viena sąjungietė, lankydamasi okupuotoj Lietuvoj, turėjo progos susitikti su Sadūnaitė. Jai buvo pranešta apie jos išrinkimą iškiliausia moterim prieš dvejus metus. Nijolė nuo pat grįžimo iš tremties negauna laišku ar siuntinukų iš užsienio. Ta pačia proga Nijolė Sadūnaitėi įteikė sąjungietėm tokio turinio laišką:

"Be galo ir krašto esu jums visoms dėkinga už jūsų maldas, meilę. Laiškai manęs nebepasiekia. Aš jų negaunu, bet jūsų maldos man ir visiems, kurie myli Dievą ir tėvynę, labai reikalingos ir brangios. Ačiū, ačiū už jas. Gerasis Dievas savo meile jums visiems teatlygina. Labai prašau jus visus ir toliau mane ir visus žmones maldoje prisiminti, kad mes visi kaskart labiau mylėtume Dievą ir vieni kitus. Mylėkime, nes mūsų širdys tik meilei sutvertos. Prisiminkime savo tėvų ir senelių žodžius: "Jeigu nori būt laimingas, laimę nešk kitiems, nes ta-

da ji paslaptinai grįžta mums patiems". Mylėkime visus žmones, o ypač vargšus, ligonius, tuos, kuriems sunku, kuriems mūsų meilė ypač reikalinga. Prašykime sau ir visiems žmonėms meilės, Dievo gerumo ir meilės — tai yra visų svarbiausia dėl mūsų, kad būtume laimingi čia ir per amžinybę. Visada atsiminkime Jėzaus žodžius: "Ką vienam iš jų padarėte — man padarėte". Tad, jei norime patarnauti Jėzui — patarnaukime žmonėms. Jei norime Jėzų pradžiuginti — pradžiuginkime savo artimuosius. Kuo daugiau darysime gero kitiems, tuo būsim laimingesni, tuo labiau mus ir kiti mylės. Maldoje jus visus kasdien prisimenu ir myliu. Su Dievu. Jūsų Nijolė."

Julija Mack

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųsdami prenumeratos mokesčius, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

Po 10 dol. — J. Raškauskas, Toronto, Ont., V. Endzelis, Toronto, Ont.

Po 5 dol. — A. Pilvelis, West Hartford, Conn., E. Scenna, Lexington, Mass., Jesuit Fathers, Cleveland, Ohio, F. Alis, Springfield, Mass., S. Klimas, Little Falls, N.J., V. Vaičiulis, Woodhaven, N.Y., M. Minikauskas, Westboro, Mass., K. Šipaila, Hillside, N.J., G. Sirusas, Flemington, N.J., D. Grajauskas, Orlando, Fla.

3 dol. — L. Taoras, Springfield, Va.

FELJETONO KONKURSAUS

Lietuvių išsivijos rašytojai kviečiami dalyvauti "Margučio" skelbiamame feljetono konkurse.

1. Pageidaujama išsivijos būti liečianti tema. Ilgis neribojamas.

2. Siunčiami rankraščiai pasirašomi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant atskiro voko, kuriame įdedamas lapelis su autoriaus tikrąja pavardė, adresu ir telefono numeriu.

3. Skiriamos šios premijos: I — 250 dol., II — 150 dol., III — 100 dol. Premijos bus įteiktos 1982 spalio 17 Jaunimo Centre, Chicagoje.

4. Rankraščius siųsti iki 1982 spalio 1 šiuo adresu: "Margutis", 2422 W. Marquette Rd., Chicago, IL 60629.

5. "Margutis" pasilieka teisę premijuotus feljetonus panaudoti savo ir kitose lietuvių radijo laidoje, o taip pat ir mūsų periodinėje spaudoje.

6. Vertinimo komisija iš trijų narių bus paskelbta vėliau.

"Margutis"

Pakeltes adresą, rašyk administracijai, drauge pridėk ir savo seną adresą.

Po 1 dol. — O. Bogiel, Baltimore, Md., J. Baškauskas, Brockton, Mass., H. Januškevičius, Yonkers, N.Y., A. Vosylius, Los Angeles, Calif.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

Kristina R. Grabnickaitė

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS

Už prieinamus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudos planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mortgičių.

Norį įsirašyti kreipkitės į SUSIV. CENTRA, P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St.), Wilkes Barre, Pa. 18703; o Didžiojo New Yorko rajono lietuviai kreipkitės į organizatorių Susiv. direktorių BRONIŲ BOBELI, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421, tel. MI 7-6637.

PRAŠOME pagal savo išgales aukoti TAUTOS FONDUI: savo uždaviniais vykdyti, Lietuvos Laisvės Išdui — laisvajai Lietuvai padėti atsistatyti, 6 kalbomis ELTOS informacijoms leisti, radijo transliacijoms įokupuotė Lietuvą finansuoti ir politiniam kaliniams gelbėti.

Nepamirškite tam tikrą procentą ir savo testamente įrašyti: not-for profit, tax exempt corporation — Lithuanian National Foundation P.O. Box 21073, Wodhaven, NY 11421.

N. PR. MARIJOS SESERŲ VIENUOLYNŲ SODYBOJE, PUTNAM, CONNECTICUT

PIKNIKAS

Įvyks 1982, liepos 25, sekmadienį, tokia tvarka:

11:00 — šv. mišios, pamokslas, procesija

12:00 — pietūs, pramogos

3:00 — Neringos mergaičių stovyklos programa

Atvykite pabendrauti, pasidžiaugti Pasikvieskite ir savo draugus

LITHUANIAN COOKERY
(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastininiu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kalna 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

KELIONĖS Į LIETUVĄ — 1982

16 DIENŲ EKSKURSIJOS

rugsėjo 15-30 \$1,599
gruodžio 21-sausio 4 \$1,549
Kellonėj: Varšuvoj 2, Vilniuj 6, Rygoj 4, Frankfurte 1.

11 DIENŲ EKSKURSIJOS

rugpjūčio 18-28 \$1,229
rugsėjo 1-11 \$1,229
Kellonėj: Varšuvoj 2, Vilniuj 6, Frankfurte 1

liepos 22-31 \$1,289
spalio 7-16 \$1,199
Kellonėj: Maskvoj 1, Vilniuj 6, Leningrade 2

Ekskursijų kainos bazuojamos pagal lėktuvų kainas su Lufthansa iš Bostono ir New Yorko arba Finnair iš New Yorko. Visos mūsų ekskursijos yra palydimos prityrusių palydovų iš mūsų įstaigos. Vietų skaičius ribotas. Dėl smulkesnių informacijų kreipkitės:

BALTIC TOURS
8 White Oak Road
Newton, MA 02168
617 969-1190

Daromi giminių išskvietimo dokumentai

DABAR KASOS KREDITO UNIJOJ:

9% palūkanų už paprastas taupomąsias sąskaitas.

12% už Share Certificates 500 dol. sumomis.

MONEY MARKET Certifikatų procentai už 5,000 ir 10,000 dolerių indėlius 6 mėnesiam.

"ALL — SAVERS" Certifikatai 1 metam su laisvomis nuo mokesčių palūkanomis.

Laisvi nuo mokesčių IRA pensijų fondo indėliai su **15%** palūkanom.

Paskolos — Namų pirkimo "mortgičiai" — Čekių iškeitimai — Pensijos čekių indėliai ir t.t.

KASOS adresas: 86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418

Telefonas: (212) 441-6799

Darbo valandos: nuo 9 iki 9 kasdien; penktadieniais nuo 9 iki 5 val. p.p. ir šeštadieniais nuo 9 iki 1 val. p.p.

Patarnavimas lietuvių ir anglų kalbomis.

Visi indėliai apdrausti iki 100.000 dol.

NEW YORKO IR NEW JERSEY MUZIKINĖ APŽVALGA

J. STANKŪNAS

Pianistė Aldona Kepalaitė kovo 18 Carnegie Recital salėje New Yorke turėjo savo metinį koncertą. Šį kartą programa buvo sudaryta vien iš Cl. Debussy, impresionistinės muzikos kompozitoriaus kūrinių: Suite Bergamasque, Etudes, 12 preliudų. Pabaigai buvo parinkta L'Isle Joyeuse (Džiaugsminga sala).

Viso koncerto eigoj buvo jaučiama rūpestinga, gili kompozicijų analizė ir ryškūs jų atlikimas su puikiu užgavimo valdymu.

Tai buvo sukurtinis koncertas, nes prieš 20 metų pianistė pradėjo koncertuoti New Yorke. Per tą laiką ji surengė 7 koncertus Town Hall ir 4 koncertus Carnegie Recital Hall.

Pianistė Julija Rajauskaitė-Petrauskienė atliko meninę programą Lietuvių Moterų Klubų Federacijos New Yorko klubo surengto Atvelykio popietės balandžio 18 Kultūros Židiny, Brooklyne. Skambino Liszto "Liebestraum No. 1" (Meilės sąpas) ir tris Chopino kūrinius — Preludą in D minor, Mazurką ir Scherzo in B flat major.

Jos skambinimas preciziškas, turi puikų polėkį pianui, pakankamai fantazijos ir stiliaus pažinimą; atkuria autoriaus mintį.

Pianistė Dalia Sakaitė balandžio 25 Long Island, New York, turėjo savo piano mokinių metinį koncertą. Jų tarpe buvo ir 4 lietuvių vaikai. Tarp New Yorko apylinkės lietuvių ji yra vienintelė gera akompaniatorė, nuolat akomponuojanti ir New Yorko vyrų chorui Perkūniui. Gegužės mėn. choras su ja buvo nuvykęs į Worcesterio lietuvių koloniją koncertuoti. Choro dainų tarpuose ji dažnai solo fortepijonu atlieka kūrinius iš pasaulinio repertuaro. Šiuo kartą pianistė atliko J. Stankūno "Impromptu", specialiai jai neseniai parašytą kūrinių.

Dalia Sakaitė yra aktyvi lietuviškos muzikos veikėja. Dar tęsia studijas ir pasiryžus pasiekti fortepijono muzikos viršūnes.

Pianistė Audronė Veblaitytė, Irenos ir Juliaus Veblaičių dukterė, gyvenanti Union, New Jersey, studijuoja muziką Indiana universitete, gilindamasi fortepijono specialybėje. Šis universitetas yra vertinamas kaip turintis vieną iš stipriausių muzikos departamentų Šiaurės Amerikoje.

Nuo pat vaikystės ji rodė palinkimą į muziką. Nenuostabu, nes abu jos tėvai yra menininkai. Motina yra dailiojo žodžio gabi interpretatorė, savo laiku studijavusi fortepijoną. Tėvas — aukštesnės mokyklos anglų kalbos mokytojas, laisvalaikio grojantis smuiku. Dabartiniu metu groja amerikiečių New Jersey klasikinės kamerinės muzikos orkestre. Veiklus muzikiniame gyvenime, rašo muzikos klausimais į spaudą, priklauso prie Vargonininkų-Muzikų Sąjungos.

Dar būdama paaugle, Audronė Veblaitytė jau skambindavo ir akomponuodavo savo tėveliui ir kitiems solistams New Jersey ir New Yorko renginiuose. Ji aktyviai reiškiasi vietos muzikos klube, kuris ją stipriai vertina ir remia. Kada svertimieji kalba ir rašo apie mūsų atžalą savo spaudoje ir dar padeda moksle, matyti, kad verta.

Universitete ji taip pat dalyvauja dainininkų ansamblyje. Savo pirmuosius studijų metus baigė aukščiausiais pažymiais. Dargi labai domisi garso technologija, kurią nori irgi studijuoti.

Dar yra kita talentinga Veblaičių dukra; tai muzikė-dainininkė Jūratė Veblaitytė-Litch-

field, baigusi Kolumbijos universitete muzikos mokyklą ir dirigavimą. Dabar mokytoja Rochesterio mieste, N.Y. Ji yra aukštos kultūros ir plačių vizijų muzikė.

Muziko Viktoro Ralio vadovaujamas Brooklyno Apreiškimo lietuvių parapijos choras kasmet gavėnios metu surengia religinės muzikos koncertą. Šiomet choras pradėjo nuo kaimynų. Koco 21, dvi savaites prieš savo koncertą, nuvyko į Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapiją Elizabethe, kad New Jersey lietuviams turėtų progos pasigėrėti jo rimtu, vertingu menu.

Pradžioje vietos vargonininkas M. Jatkuskas solo pagrojo Bacho Fantasia in G minor ir W. Boyce Voluntary and Fugue in D minor. Po to choristų kvartetas, pasivadinęs Harmonija, pagiedojo J. Naujalio "Kad širdį tau skausmas" ir "O Dieve". Harmonijos kvartetą sudaro: R. Bobelytė, B. Malinauskienė, V. Ralys ir P. Tutinas. Toliau vargonais buvo atlikta Regerio Toccata in D minor, op. 59, ir Cantabile.

Koncerto atrakcija buvo G. Verdi Requiem mišios, kurios tikrai reikalauja muzikalių giesmininkų, profesionalių solistų. Nors Apreiškimo choras yra galingas ir turi daugelio metų patyrimą, tačiau mišios buvo sunkiai įveikiamos. Solo partijas giedoję sopranas A. Butkus, altas El. Hyon, tenoras P. Dulckė, bosas P. Tutinas.

Solistus ir chorą vargonais palydėjo muz. M. Jatkuskas. Elizabetje koncertą surengė ir globojo klebonas kun. Petras Žemėikis.

Savoji bažnyčioje, Brooklyne, programa buvo kiek pakeista. Čia klebonas kun. J. Pakalniškis, būdamas pats pažangus muzikas, labai įvertina choro darbą, visais būdais jam talkina.

Dabartiniu metu Viktoras Ralys yra vienintelis New Yorke toks veiklus, energingas muzikas, kuris tiek daug laiko pašvenčia mūsų dainai bei giesmei.

Solistas Mečislovas Razgaitis, liaudies dainų interpretatorius, yra dažnai kviečiamas parengimuose atlikti meninę programą. Jo dainavimas darosi kas kartą įdomesnis, spalvingesnis. Jis turi paruošęs apie 150 dainų ir porą dešimčių giesmių.

Solisto Vlado Verikaitio diriguojamas Toronto lietuvių 40 vyrų choras Aros balandžio 17 Kultūros Židinyje įvykusiame Laisvės Žiburio radijo pavasariname koncerte atliko dainų programą. Buvo ryškūs trys dainų žanrai: patriotinės, individualių nuotaikų bei turinio ir linksmos, komiškos dainos. Choras dainavo gerai, dirigentas mokėjo iš jo išgauti maksimumą.

Tarpais choro vadovas pats dainavo solo su pianistės Dalios Sakaitės palyda. Buvo solo dainų ir su choro pritarimu. Jo dainavimas yra ekspresyvus, su gestais, judesiu bei mimika ir giliu pajautimu. Yra įgudęs dainininkas, gražaus ir stipraus balso savininkas.

Koncertas buvo įdomus, efektingas, retenybė Brooklyno padangėj. Salė buvo pilna žmonių. Klausytojams Aro vizitas paliko puikų įspūdį.

Muzikas Klemas Bagdonas, Švč. Trejybės lietuvių parapijos Newarko vargonininkas, rengėsi išeiti į pensiją, bet, nesant kam perduoti vietos, dar pasiliko dirbti. Jis labai mėgsta bažnytinę muziką ir ypatingai rūpinasi lietuviškos giesmės likimu. Todėl ruošiasi išleisti mūsų giesmių antologiją.

(nukelta iš 8 psl.)

Neužmiršk lietuviškos spaudos! Skaityk ir platink ją!

Graikų Kariatidės šokėjų grupė su vadove Irene Splagounias iš Bostono. Šokėjos dalyvavo meninėje programoje, kai rugpjūčio 8 vyks Minkų radijo metinis piknikas.

BOSTONO ŽINIOS

Minkų radijo gegužinė
Lietuvių radijo, vadovaujamo Stepono ir Valentinos Minkų, 48 metų sukurtinis piknikas — gegužinė įvyks rugpjūčio 8 lietuviškame Romuvos parke, 71 Claremont Ave., Brocktone.

Laimėjimam bus leidžiama rankų darbo dekis, 100 dol. taupa So. Boston Savings Banke, 100 dol. sertifikatas, 50 dol. JAV bonas, radijo aparatas, gintariniai karoliai, lietuviška vaza, Timex laikrodėlis.

Bus taip pat ir septynios vertingos įėjimo dovanos. Trys piniginės dovanos bus skiriamos už gražiausius rankdarbius.

Programa prasidės 4 val. popiet. Šoks graikų Kariatidės šokėjų grupė, kuriai vadovauja Irena Splagounias iš Bostono. Bus renkama iškiliausia Naujosios Anglijos lietuvių. Gražią taurę ir kitas dovanas jai įteiks pereinusių metų laimėtoja Joan Ronukaitis.

Grojančiam Mickey Haberek Trio, vyks šokių varžybos. Šokiai vyks nuo 6 iki 9 val. vak.

Visą laiką bus galima pasistiprinti lietuviškais valgiais ir draugiškai gerimais.

Autobusas į pikniką ir atgal išeis nuo So. Bostono Lietuvių Piliiečių klubo, kampas E St. ir W. Broadway, So. Bostone, 1:30 val. popiet.

The Baltic Holocaust

Bostone ir apylinkėse gyvenantys lietuviai, kurie turi sudarę "14th of June Latvian Memorial Committee" organizavo The Baltic Holocaust minėjimą birželio 13. Jie pakvietė lietuvius ir estus, o taip pat ukrainiečius ir lenkus dalyvauti minėjime. Jie pajėgė prieti ir prie Bostono didžiųjų dienraščių, kuriuose buvo paskelbtas tas "The Baltic Holocaust". Minėjimo vieta — Bostono centre Copley Square prie episkopalų Trinity bažnyčios ir joje. Diena pasitaikė šalta ir lijo. Tačiau žmonės rinkosi su vėliavomis ir plakatais, kurių kai kuriuos užrašus paminėjo Bostono laikraščiai ir televizija: "Soviet Union Red Sea of Blood", "We Will Never Forget the Baltic Holocaust" ir daugybė kitų.

Kalbėjo latvių, estų, ukrainiečių, lenkų ir lietuvių atstovai.

Iš k. enciklopedijų leidėjas Juozas Kapočius, prelegentas dr. Kazys Eringis ir žurnalistas Povilas Žičkus So. Bostono Lietuvių Piliiečių draugijos bankete. Nuotr. Romo Bričkaus

Visų kalbėtojų kalbos buvo apie bausimus, kuriuos atliko ir atlieka Sovietų Rusija ir jos LGB. Lietuvių atstovo inž. Almio Kuolo kalbos ištraukos minimos laikraštyje The Boston Globe.

Kalbėjo valstybės sekretoriaus "Senior deputy assistant" Melvin Levitsky. Jis gerai pažįstas sovietus, nes 1972-1975 dirbo Amerikos atstovybėje Maskvoje. Tuo laiku jis turėjęs progos aplankyti Baltijos kraštus.

Tada jis supratus, kad Amerikos nepripažinimas Sovietų okupacijos esąs teisingas ir moralus ir parodąs, kad amerikiečiai tiki į laisvę. Baltijos tautos turinčios teisę į "self determination". Per 40 metų Amerika atsakė pripažinti nelegalią okupaciją ir inkorporaciją Estijos, Latvijos ir Lietuvos į Sovietų Sąjungą. Tai esąs sovietų imperializmas. Apie vyskupą Steponavičių, kuris esąs ištremtas jau 25 metai. Patikino, kad Amerika niekada nepripažins sovietų okupacijos Baltijos kraštams.

Dar kalbėjo JAV kongresmanas Brian Donnelly. Jis irgi labai stipriai pasisakė už Baltijos tautų laisvę.

Bažnyčioje buvo pasimelsta. Maldas kalbėjo visos tautybės. Jas kalbėjo kun. Jonas Prusaitis iš Lexingtono. Koncertinėje daly pasirodė visos tautybės. Lietuviam čia atstovavo solistė Marytė Bizinkauskaitė. Ji padainavo: Mano gimtinė, Kur bakūžė samanota ir Plaukia sau laivelis. Po koncertinės dalies buvo sugiedoti visų trijų tautybių himnai. Lietuvos himną sugiedojo Marytė Bizinkauskaitė.

Tos pačios dienos vakare 4-tas ir 5-tas televizijos kanalas parodė po gabaliuką iš tų demonstracijų. Tai jau reiškia pažangą žinių tarnyboje.

Visas minėjimas pravestas gerai. Tik blogas oras gal sukliudė didesniai skaičiui žmonių atsilankyti. Be to, lietuviai tą pačią dieną turėjo banketą su koncertine dalimi ir kalbėtoju dr. Kaziu Eringiu. Tas irgi atsiliepė į žmonių skaičių mieste.

Kitais metais lietuviai galėtų imtis iniciatyvos tokiam renginiui. Ir LB Bostono apylinkės pirm. Lalas minėjo tokį reikalą, kad imsis iniciatyvos. Lygiai reikia palaikyti kontaktus su amerikiečių žinių tarnyba.

Straipsnis apie "raganų medžioklę"

Dienraštyje The Boston Sunday Globe gegužės 23 įdėjo straipsnį-pasikalbėjimą "Native

of Latvia eyes fascination with Nazis, calls it new McCarthyism."

Reporteris Richard Higgins rašo apie jo pasikalbėjimą su Aristids Lembergs iš Westwood, kuris baiminasi dėl naujo McCarthyizmo Amerikoje. Lembergs kalbą apie nacių karo nusikaltelių ieškojimą Amerikoje, kas esą nepamatuoti inkriminuoja kaltinimai latviams ir kitiems sovietų okupuotų kraštų imigrantams. Esą, jis bijąs, kad amerikiečiai matą nacių už kiekvieno krūmo. Amerikiečiai nepažįstą Baltic holocaust ir sovietų rolės šioje isterijoje ieškoti "karo nusikaltelių". Daug latvių esą pasipiktinę tokiais žinių tarnybos skleidžiamais nepamatuotais gaudais apie nacių karo nusikaltelius: "Baltic holocaust" prasidėjęs 1941, kada dešimtys tūks-

tančių nekaltų pabaltiečių buvo areštuoti ir išvežti į Sibirą."

Lembergs atvykęs į Ameriką 1950. Jis gerai prisimenąs, kaip jis dar jaunuolis slapstėsi kartu su tėvais visą mėnesį miškuose, kad nebūtų išvežtas į Sibirą. Sovietinis komunizmas sudarąs pavojų pasauliui, o ne miręs nacizmas. Visoje eilėje žinių tarnybos pranešimų ir CBS "60 Minutes" programoje tokios išgalvotos karo nusikaltelių žinios perduodamos. Tai esanti baisi netiesa ir skriauda tų kraštų imigrantams.

Šalia ilgo straipsnio įdėta ir Lembergs didžiulė fotografija. Lembergs yra aktyvus latvių veikėjas Bostono apylinkėse.

Straipsnis yra geras. Būtų gražu, kad žmonės padėtų tam reporteriui už tiesos ieškojimą. Taip pat būtų gerai, kad tokie straipsniai-pasikalbėjimai tilptų ir kituose amerikiečių laikraščiuose ir televizijoje. Ši raganų medžioklė liečia ir lietuvius.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00-10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Vličinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 588-7209.

BOSTON, MASS — WLYN 1360 bangos sekm. nuo 8 iki 8:30 val. ryto ir nuo 4:30 iki 5 val. popiet. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Paruodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

JŪRA STRIMAITYTĖ, Iletuvė advokatė, STRIMAITIS & KEHOE, 31 Exchange Street, Lynn, Massachusetts, Tel. 617 598-0800. Turime ofisą ir Bostone priimti klientus. Mūsų sritys yra apdraudus bylos, workers' compensation ir testamentų sudarymas.

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų siuntą gavęs, bankas tuoj patraukia sumą į sąskaitą. Prisideda ir užtikrinamas, kad jūsų pinigai peleno aukščiausius procentus, leidžiamus įstatymų. Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykit paduotais adresais.

MAIN OFFICE: 460 West Broadway, South Boston, MA 02127. Hours: 9 AM to 3:30 PM, Monday thru Friday, Saturday 10 AM to 1 PM, 268-2500. NEPONSET CIRCLE OFFICE: 740 Gillman Blvd., South Boston, MA 02127. Hours: Mon. - Tues. 9 AM to 5 PM, Thurs. - Fri. 9 AM to 7:30 PM, Saturday 8:30 AM to 12 Noon.

"Amber Holidays"

1982 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ iš Bostono/New Yorko

MASKVA/VILNIUS:	rugpjūčio 4 — \$1135.00	
	rugpjūčio 18 — \$1350.00	
	(su Ryga)	
	rugsėjo 6 — \$1171.00	
	rugsėjo 15 — \$1045.00	
	rugsėjo 27 — \$1082.00	
liepos 5 — \$1165.00	spalio 6 — \$ 995.00	
liepos 19 — \$1135.00	gruodžio 27 — \$ 995.00	

VISAS GRUPES LYDĖS VADOVAI. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ.

REGISTRUOJAME JAU DABAR:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, p.o. box 116,
South Boston, Mass. 02127, Tel. (617) 268-8764

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.
Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

Įstalgai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albina RUDŽIŪNAS

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
 Administr. (212) 827-1351
 Spaustuvė (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Darbininkas kitą savaitę dėl spaustuvės atostogų nebus leidžiamas.

Dariaus ir Girėno skridimo minėjimas bus liepos 17, šeštadienį, 3 v. popiet prie lakūnų paminklo, Lituanica Square, Union Ave., Brooklyne. Kalbą pasakys Jonas Valaitis, pats aktyviai dalyvavęs lakūnų parengimo darbuose. Invokaciją sukalbės Tėv. Petras Baniūnas, OFM. Taip pat kalbės ir kiti komiteto nariai. Minėjimą rengia Liet. Darbininkų Draugijos 7 kuopa ir Dariaus-Girėno komitetas.

Apreiškimo parapijos metinis piknikas — gegužinė vyks rugpjūčio 1, sekmadienį, Plattdeutsche Park, Franklin Square, L.I. Šokiam nuo 5 val. iki 9 val. gros Joe Thomas orkestras. Parkas bus atidarytas jau 1 val. Piknike vyks ir laimėjimų traukimas, tad laimėjimų knygetes parapijon reikia grąžinti anksčiau.

KASOS Kredito Unija praneša, kad vasaros metu įstaiga šeštadieniais bus atidaryta tik iki 1 val. po pietų. JAV nepriklausomybės šventės ir Darbo Dienos savaitgalį įstaiga bus uždaryta šeštadienį ir pirmadienį. Kitomis dienomis KASOS darbo valandos yra nuo 9 iki 9 kasdien, o penktadieniais nuo 9 iki 5 val. popiet. KASA taip pat primena, kad už naujus 20,000 indėlius šiuo metu mokami specialiai aukštesni procentai. Dėl informacijų skambinti 212 441-6799.

Juozas Boley-Bulevičius paaukojo Kultūros Židinio bibliotekai knygtę. K. Židinio vadovybė dėkoja jam už šią prasmingą dovaną.

Dail. Vidos Krištolaitės paroda bus lapkričio 20-21 Kultūros Židinio mažojoje salėje. Parodą globoja Liet. Skaucijų Seserija. Visais parodos reikalais rūpinsis specialus komitetas, kurio sąstatas bus paskelbtas vėliau.

Organizuojamas autobusas į seselių pikniką Putname, Conn. liepos 25. Autobusas išeina sekmadienį 6:30 v.r. iš Kultūros Židinio kiemo, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. Septintą valandą sustos ties Shalins Funeral Home, 84-02 Jamaica Ave., Woodhavene, N.Y. Kelionė asmeniui 18 dol., įskaitant ir įėjimą į pikniką. Registruotis pas M. Šalinskienę — 296-2244 arba Darbininko administracijoje — 827-1351.

Andrius ir Filomena Ignaičiai paaukojo 500 dol. Balfo 100-tajam skyriui, skirdami šią auką Vasario 16-tos gimnazijai Vokietijoje paremti. Balfo 100-jo skyriaus valdyba nuoširdžiai dėkoja už tokią didelę auką lietuviškai gimnazijai paremti.

Ramutė Česnavičienė ir Milda Kvedarienė šią vasarą vyks ta pas dailininkus Anastaziją ir Antaną Tamošaičius, kartu su jais dirbs ir patobulins savo audimo meną.

Atlanto pakraščio skautų stovykla bus nuo rugpjūčio 21 iki 29 Resolute Scout Reservation, Bolton, Mass., netoli Worcesterio. Stovyklos viršininku bus Romas Jakubauskas, seserijos viršininke — Giedrė Stankūnienė, brolijos — Bronius Naras. Stovykla bus pavadinta Maironio vardu.

Liet. Kat. Bažnyčios Kronikos 50 numeris, išverstas į anglų kalbą, jau išspausdintas pranciškonų spaustuvėje. Išvertė Vita Matusaitienė, suredaguavo kun. K. Pugevičius ir Marian Skabeikis, pridėjo minimų vietų žemėlapi, sudarė numerio vardyno rodyklės ir parinko keletą iliustracijų. Ant viršelio yra kun. Bronius Laurinavičius, toliau randame šias nuotraukas: vyskupai V. Sladkevicius ir J. Steponavičius kun. K. Garucko, SJ, laidotuvėse, politiniai kaliniai Vytautas Vaičiūnas, Viktoras Petkus, Ona Vitkauskaitė, Plumpa-Pliura, 1977 metų kelionė į Šiluvą, pakelės lietuviškas kryžius, Jonas Sadūnas. Įvadą į šį numerį parašė kun. K. Pugevičius. Išleido Kunigų Vienybė. Kiekvienas Kronikos numeris išspausdinamas dideliu tiražu ir tuoj išsiuntinėjamas Amerikos vyskupam, kongreso atstovam, spaudai ir kitai informacinei tarnybai.

QUEENS COLLISION CENTER INC. Expert auto body works — Ducco painting — Welding — Frames straightened — Fiber glass work. John R. Chicavich, 131-13 Hillside Avenue, Richmond Hill, N.Y. 11418. 24 hr. towing phone HI 1-6666. Towing after 6:00 — 843-6677.

MONY — Dr. M. Siemoneit, lietuvis, draudžia sveikata, nedarbingumą, pensijas, gyvybę. (N.Y., N.J. ir Conn.). Apsidrausdami pas jį, sutaupysit 30%-50% premijos mokėjimą. Draudimo įvairios grupės, kurias galite pasirinkti. Skambinti dieną: 201 964-3500. Vak., savaitgaliais 201 654-3756.

Maironio lituanistinė mokykla su mokytojais. Nuotr. P. Bivainio

NEW YORKO IR NEW JERSEY MUZIKINĖ APŽVALGA

(atkelta iš 7 psl.)

Bendrai, jo finansinė parama labai jaučiama giesmių literatūroje. Mecenatas giesmių ir mišrių leidime. Muzikos Žinių rėmėjas.

Svenčių bei minėjimų metu susirinkę visi choro veteranai gražiai, iškilmingai pagieda mišias ir mišparus. Po pamaldų jis choristus pavaišina, parodo jiems savo dėkingumą ir įvertinimą už jų pastangas palaikyti giedojimą bažnyčioje.

Muzikas Vincas Mamaitis, buvęs ilgametis Vargonininkų-Muzikų Sąjungos centro valdybos pirmininkas ir Muzikos Žinių redaktorius, šį pavasarį apilankė New Yorke ir New Jersey gyvenančius savo senus draugus. Dalyvavo Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos atliuose. Pasimatė su buvusiu savo klebonu kun. Petru Žemeikiu, kuris buvo Sąjungos dvasios vadu ir visais būdais ją rėmė, padėjo veikti.

Paviešėjęs čia kurį laiką, grįžo į Sunny Hills, Floridą. Jis ten vėl vargonininkatija ir turi iš moterų sudaręs chorelį, kuris sekmadieniais bažnyčioje gieda per lietuvių pamaldas.

Kompozitorius Vytautas Kerbelis, buvęs Vargonininkų-Muzikų Sąjungos pirmininkas ir

žurnalo redaktorius, sėkmingai išdirbęs penkerius metus, perleido savo pareigas Chicagos muzikam. Rytuose senųjų lietuvių muzikų eilės labai išretėjo; vieni mirė, kiti persikėlė į šiltesnius kraštus. Esant tokiom sąlygom, lietuvių muzikos centras perkeltas į Chicago, kur dar yra galimybė organizacijai gyvuoti. Rytai prie jos gyvavimo galės tik prisidėti.

V. Kerbelis dabar, turėdamas daugiau laiko, tvarko savo kūrybą ir uoliai dirba su Maspetho Viešpaties Atsimainymo parapijos choru.

Muzikas Liudas Stukas užėmė Aušros Vartų parapijos bažnyčioje vargonininko poziciją. Ši maža istorinė, vienintelė lietuvių bažnyčia New Yorko mieste kurį laiką neturėjo nuolatinio klebono nei vargonininko. Pagaliau sulaukė klebono kun. V. Palubinskio ir naujo vargonininko.

Nežiūrėdamas to, kad jis turi pakankamai darbo tiesioginėse savo pareigose, mokytojaudamas gimnazijoje, L. Stukas sutiko pasiaukoti ir važinėti 30 mylių pasitarnauti lietuviams.

Muzikas Vytautas Strolia kovą 6 buvo pakviestas į Philadelphiją su muzikine paskaita apie lietuviškąją diskografiją. Buvo nusivežęs per 300 įvairių

ekspонатų ir pademonstravo lietuvių muzikos istoriją išseivijoj plokštelėmis ir garsajuostėmis, kurių per eilę metų jis sukauptė kelis tūkstančius.

Iš savo turtingos diskotekos jis dažnai padaro fonomontažus, kuriuos kartkarčiais transliuoja per lietuviškas radijo programas.

Kompozitorius kun. Ladas Budreckas, gyvenęs Providence, Rhode Island, baigęs Romoj Pontificio Instituto di Musica Sacra magistro laipsniu, vienintelis mūsų liturginės muzikos ekspertas, išleido antrą laidą savo kūrinio "Christus vincit".

Veikalas parašytas mišriam ir vyrų choram su vargonių palyda. Efektingas, bažnytinio stiliaus, su lotynišku tekstu. Labai tinka Kristaus švenčių bei religinių koncertų metui. Kūrinį puošia panaudojimas canto gregoriano estribille, kuris tinka mojų vietoj yra su solo intonacija ir tęsiamas choro toliau. Pradžioje ketvirtam takte boso partijoj A flat bus nepatogus giedoti, bet kitu atveju gaunama boso slinkty padidinta kvartė dar nepatogiau. Progresijų eigoj tai vartotina, ypač dabar mūsų giesmininkai lengvai paima bet kokio intervalo šuolius.

Kun. L. Budrecko dėka šviesą išvydo kun. Teodoro Brazio "Responsorio Matutini Tenebrarum". Didžiosios savaitės tridienio respensorijos vyrų chorui a cappella. Iš viso yra 27 Tamsiosios Aušrinės respensorijos. Iki šiol niekur nebuvo spausdintos. Kad jos nežūtų, kun. L. Budreckas pasiaukojęs jas išgelbėti ir per žiemą paruošė spaudai. Surado leidėją, prižiūrėjo korektūrą, ir Pranciškonų spaustuvė Brooklyne jos buvo švariai atspausdintos.

Atlikas milžiniškas istorinis darbas. Dabar, kas norėtų įsigyti 44 puslapių knygą, gali ją gauti lietuvių muzikologijos knygyne, 3345 W. 56th Street, Chicago, 60629, ir per Muzikos Žinių redaktorių muziką J. Kreivėną.

KUNIGŲ VIENYBĖS SEIMAS

Lietuvių Kunigų Vienybės seimas įvyks rugpjūčio 4-5, trečiadienį ir ketvirtadienį, Harley House of Cleveland East viešbuty, 1-90 ir Ohio 91-ojo kelių sankryžoj. Norintieji galės pasilikti Lietuvos vyčių seimui tame pačiame viešbuty.

Kunigų Vienybės seimo registracija prasidės rugpjūčio 4, trečiadienį, 10 val. ryto. 11 val. koncelebracinės mišios, 2 val. suvažiavimo atidarymas, pranešimai, rinkimai. 7 val. vak. simpoziumas lietuviškos parapijos metų klausimais.

Rugpjūčio 5, ketvirtadienį, 9 val. ryto svarstomi 1984 — šv. Kazimiero jubiliejinių metų planai. Bus svarstoma ir lietuviškų parapijų ateitis išseivijoj, parapiečių, kunigų ir vienuolių mažėjančių skaičių šviesoj.

3 val. popiet Kunigų Vienybės seimo uždarymo ir Lietuvos vyčių seimo atidarymo mišios. Visi kunigai kviečiami koncelebruoti kartu su Clevelando vyskupu Pilla Nepaliaujamos Pagalbos Dievo Motinos lietuvių parapijos bažnyčioje.

LIETUVIAI, NEPRALEISKITE PROGOS!

Daytona Beach, Floridoje, Lietuvių korporacija Lithona siūlo jums townhausus — dviejų aukštų apartamentus.

Ideali vieta. Kitoje gatvės pusėje Atlanto vandenynas. Gražus paplūdimys. Žuvavimas. Autobusų susisiekimas. Graži gyvenvietė. Jau 10 lietuvių šeimų čia įsigijo nuosavybes. Kaina tik 59,000 dol. Perkant grynais pinigais duodama 2,000 dol. nuolaida. Galima parūpinti paskolą tik už 12 procentų.

Telrautis telefonu 904 258-1330 Haris Lapins, arba rašyti Mr. Povilas Bložis, 122 Dundee Rd., Daytona Beach, Florida 32018.

Muzikas Vincas Mamaitis, buvęs ilgametis Elizabetho lietuvių Šv. Petro ir Povilo parapijos vargonininkas, dabar gyvenęs Sunny Hills, Fla., buvo atvykęs į Elizabethą, kur dalyvavo kun. P. Žemeikio jubiliejaus iškilmėse. Jis taip pat apsilankė ir Darbininko redakcijoje, kur pasikalbėjo apie gyvenimą Floridoje ir apskritai apie muziką.

APREIŠKIMO PARAPIJOS LIETUVIŲ DIENA PIKNIKAS-GEGUŽINĖ

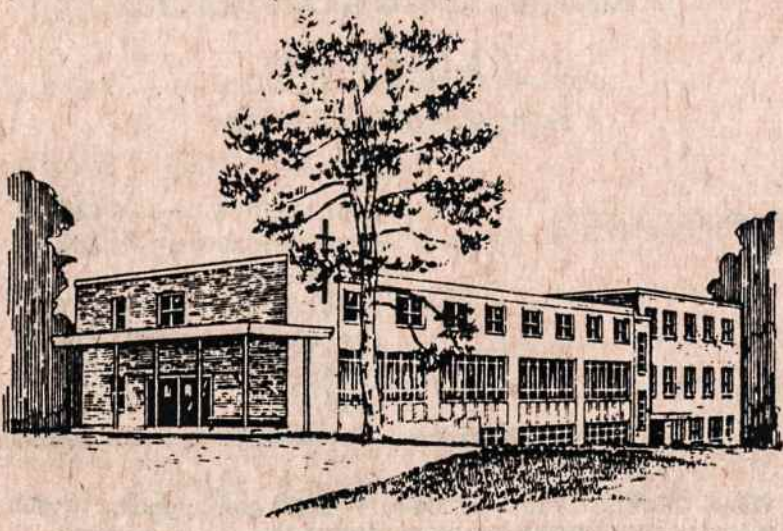
ĮVYKSTA RUGPJŪČIO 1, SEKMADIENI, 1982, PLATTDEUSTE PARKE, 1132 HEMPSTEAD TPKE, FRANKLIN SQUARE, LONG ISLAND, N.Y.

1 val. — parko atidarymas
 2:15 — vėliavų pakėlimas, himnai
 5 val. — šokiai, grojant Joe Thomas orkestrui
 7 val. — laimėjimai

Įėjimo auka — 3 dol., studentam — 2 dol. vaikai leidžiami nemokamai.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti

PARAPIJOS KLEBONAS, KUNIGAI IR TARYBA

Lietuviai pranciškonai kviečia Jus praleisti savo atostogas jų VASARVIETĖJE Kennebunkporte, Maine.

Sezonas prasideda liepos 3 ir baigiasi rugsėjo 6.

Vasarvietė yra labai gražioje kurortinėje vietoje — prie pat Atlanto vandenyno. Buto ir maisto kainos visiems prieinamos.

Informacijai adresas:

Franciscan Guest House
 Kennebunkport, Maine 04046
 Tel. (207) 967-2011

1081799

